

**Grupa Kapitałowa EXATEL S.A .
Skonsolidowane Sprawozdanie
finansowe za rok 2019**

**zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
zgodne z MSSF UE (w złotych)**

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH.....	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
INFORMACJE OGÓLNE, PODSTAWY SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	9
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	9
1.1 INFORMACJE O JEDNOSTCE DOMINUJĄCEJ	9
STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA SPÓŁKI	9
SKŁAD ZARZĄDU SPÓŁKI	9
1.2 INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ EXATEL	10
2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
2.1 OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI	10
2.2 WALUTA PREZENTACJI I WALUTA FUNKCJONALNA.....	10
2.3 NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE, KTÓRE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE, A NIE WESZŁY JESZCZE W ŻYCIE	11
2.4 PROFESJONALNY OSĄD KIEROWNICTWA ORAZ SZACUNKI	11
3. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	12
3.1 ZASADY KONSOLIDACJI.....	12
3.2 PRZYCHODY	12
3.3 KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY.....	12
3.4 POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	13
3.5 PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	13
3.6 PODATKI.....	13
3.7 ZYSK NETTO NA AKCJĘ.....	14
3.8 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	14
3.9 WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	15
3.10 KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO	16
3.11 AKTYWA FINANSOWE	16
3.12 UTRATA WARTOŚCI NIEFINANSOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	17
3.13 WBUROWANE INSTRUMENTY POCHODNE.....	17
3.14 POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE I ZABEZPIECZENIA	18
3.15 ZAPASY	18
3.16 NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	18
3.17 POZOSTAŁE AKTYWA I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE KOSZTÓW.....	18
3.18 ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	19
3.19 AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	19
3.20 KAPITAŁ WŁASNY	19
3.21 REZERWY.....	19
3.22 ZOBOWIĄZANIA.....	19
3.23 ZAKŁADOWY FUNDUSZ ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH.....	20
3.24 ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE PRZYCHODÓW I DOTACJE RZĄDOWE	20
3.25 SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	20
3.26 TEST NA UTRATĘ WARTOŚCI RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH.....	20
4. AKTYWO Z TYTUŁU PRAWA DO UŻYTKOWANIA MSSF 16.....	20
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	22
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	22
5. PRZYCHODY I KOSZTY	22
5.1 PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	22
5.2 KOSZTY W UKŁADZIE RODZAJOWYM I KALKULACYJNYM	22
5.2.1 Koszty amortyzacji oraz odpisy aktualizujące	23
5.2.2 Zużycie materiałów i energii.....	23
5.2.3 Usługi obce.....	23

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
EXATEL S.A. ZA 2019 ROK ZGODNE Z MSSF UE (W ZŁOTYCH)

5.2.4	Koszty świadczeń pracowniczych oraz struktura zatrudnienia.....	23
5.3	POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	24
5.4	PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	25
5.5	STRATA Z TYTUŁU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH NALEŻNOŚCI	25
	PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	26
6.	PODATEK DOCHODOWY	26
6.1	PODATEK W SPRAWOZDANIU Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	26
6.2	EFEKTYWNA STAWKA PODATKOWA	26
	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	27
7.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	27
8.	PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE	29
9.	PRAWO DO UŻYTKOWANIA AKTYWÓW MSSF 16.....	29
10.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	29
11.	LEASING	31
11.1	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU OPERACYJNEGO – GRUPA JAKO LEASINGOBIORCA	31
11.2	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU OPERACYJNEGO – GRUPA JAKO LEASINGODAWCA	31
11.3	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UMÓW LEASINGU FINANSOWEGO I UMÓW DZIERŻAWY Z OPCJĄ ZAKUPU	31
11.4	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU UMÓW LEASINGU FINANSOWEGO I UMÓW DZIERŻAWY Z OPCJĄ ZAKUPU	31
12.	UDZIAŁ WE WSPÓLNYM PRZEDSIĘWZIĘCIU.....	33
13.	PODATEK ODROZCZONY W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	34
14.	ZAPASY	34
15.	POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKO I DŁUGOTERMINOWE.....	35
15.1	POZOSTAŁE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE.....	35
15.2	POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE	35
16.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	35
17.	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA.....	35
18.	MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS	35
19.	KAPITAŁY WŁASNE	36
19.1	KAPITAŁ PODSTAWOWY.....	36
19.2	NIEPODZIELONY WYNIK FINANSOWY ORAZ OGRANICZENIA W WYPŁACIE DYWIDENDY.....	36
19.3	ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ.....	37
19.4	DYWIDENDY.....	37
20.	REZERWY	38
21.	ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	40
22.	ROZLICZENIA MIĘDZYKRESOWE PRZYCHODÓW I DOTACJE RZĄDOWE.....	41
22.1	DŁUGOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYKRESOWE PRZYCHODÓW I DOTACJE RZĄDOWE	41
22.2	KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYKRESOWE PRZYCHODÓW I DOTACJE RZĄDOWE	42
23.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA NIEFINANSOWE.....	43
	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH.....	44
24.	INSTRUMENTY FINANSOWE	44
24.1	OPIS ISTOTNYCH POZYCJI W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	44
24.1.1	<i>Pożyczki i należności</i>	44
24.1.2	<i>Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu</i>	44
24.2	SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	45
25.	CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	46
25.1	RYZYKO PŁYNNOŚCI	46

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
EXATEL S.A. ZA 2019 ROK ZGODNE Z MSSF UE (W ZŁOTYCH)

25.2	RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ	47
25.3	RYZYKO WALUTOWE	47
25.4	RYZYKO CEN USŁUG.....	49
25.5	RYZYKO KREDYTOWE	49
25.5.1	<i>Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności finansowe</i>	<i>49</i>
25.5.2	<i>Wiekowanie należności i odpisy aktualizujące</i>	<i>50</i>
25.5.3	<i>Lokaty, depozyty, środki pieniężne i ich ekwiwalenty</i>	<i>51</i>
25.5.4	<i>Ryzyko rynkowe (finansowe) – analiza wrażliwości.....</i>	<i>51</i>
25.5.5	<i>Rachunkowość zabezpieczeń</i>	<i>55</i>
POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE		55
26.	ZOBOWIĄZANIA I NALEŻNOŚCI WARUNKOWE	55
26.1	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	55
26.2	NALEŻNOŚCI WARUNKOWE.....	55
27.	SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	55
27.1	ZYSK/STRATA NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	55
27.2	ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z WYJĄTKIEM KREDYTÓW I POŻYCZEK.....	56
27.3	PODATEK DOCHODOWY ZAPŁĄCONY	56
27.4	ROZLICZENIA PODATKOWE	56
28.	INFORMACJA O PODMIOTACH POWIĄZANYCH	57
28.1	WYNAGRODZENIE KADRY KIEROWNICZEJ	57
29.	WYNAGRODZENIE BIEGŁEGO REWIDENTA	57
30.	ISTOTNE ZDARZENIA ORAZ ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO.....	57
31.	ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	58

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	5.1	371 756 657,62	384 286 206,31
Koszt własny sprzedaży	5.2	321 233 909,75	352 819 527,49
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY		50 522 747,87	31 466 678,82
Koszty sprzedaży	5.2	15 658 864,16	15 877 811,72
Koszty ogólnego zarządu	5.2	45 010 655,76	42 009 648,13
Pozostałe przychody operacyjne	5.3	7 018 674,65	5 247 762,64
Pozostałe koszty operacyjne	5.3	4 326 283,13	3 662 936,96
Strata z tytułu odpisów aktualizujących należności	5.5	7 962 668,81	600 637,88
ZYSK/(STRATA) Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		-15 417 049,34	-25 436 593,23
Przychody finansowe	5.4	679 775,80	1 718 245,11
Koszty finansowe	5.4	764 658,72	484 761,28
ZYSK/(STRATA) BRUTTO		-15 501 932,26	-24 203 109,40
Podatek dochodowy	6.1	2 046 576,08	2 660 128,00
ZYSK/(STRATA) NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY		-13 455 356,18	-21 542 981,40
INNE CAŁKOWITE DOCHODY			
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem:			
Wyceny instrumentów zabezpieczających			
Podatek odroczony			
Pozycje, które nie będą mogły w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem:			
Zyski i straty aktuarialne z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze		-84 214,46	-16 641,10
Podatek odroczony		16 001,00	3 162,00
INNE DOCHODY ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY, NETTO		-68 213,46	-13 479,10
RAZEM CAŁKOWITE DOCHODY		-13 523 569,64	-21 556 460,50
ZYSK/(STRATA) NETTO I ROZWODNIONY ZYSK/(STRATA) NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ (W ZŁOTYCH)		-1,61	-2,57

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
AKTYWA TRWAŁE		449 554 870,96	433 003 512,36
Rzeczowe aktywa trwałe	7.0	340 287 386,54	328 292 120,48
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania		19 392 097,28	0,00
Wartości niematerialne	10.0	53 397 550,75	72 524 670,61
Pozostałe należności	24.1.1	189 376,13	351 526,61
Pozostałe aktywa długoterminowe	15.1	8 980 468,18	9 015 856,66
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	13.0	27 307 992,08	22 819 338,00
AKTYWA OBROTOWE		133 090 650,43	156 989 938,52
Zapasy	14.0	2 320 722,94	1 647 781,81
Należności z tytułu podatku dochodowego		432 558,00	306 048,00
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	25.5.1	53 700 921,74	69 083 777,40
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	15.2	16 663 269,39	20 871 717,33
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16.0	59 973 178,36	65 080 613,98
SUMA AKTYWÓW		582 645 521,39	589 993 450,88
KAPITAŁ WŁASNY		468 087 728,61	481 611 298,25
Kapitał podstawowy	19.1	576 854 559,00	576 854 559,00
Zyski zatrzymane	19.2	-108 766 830,39	-95 243 260,75
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE		35 381 625,81	22 797 592,06
Zobowiązania z tytułu leasingu	11.3	12 526 246,92	331 155,06
Długoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	21	656 370,90	540 132,76
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje	22.1	22 197 482,99	21 922 648,84
Pozostałe zobowiązania		1 525,00	3 655,40
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE		79 176 166,97	85 584 560,57
Rezerwy krótkoterminowe	20.0	1 297 548,43	1 241 039,02
Zobowiązania z tytułu leasingu	11.3	1 766 978,76	211 796,98
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	24.1.2	55 650 100,86	64 853 220,62
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	21.0	8 838 940,24	10 008 143,95
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	22.2	4 490 298,11	3 543 187,72
Dotacje		151 051,53	1 155 799,31
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	23.0	6 981 249,04	4 571 372,97
RAZEM ZOBOWIĄZANIA		114 557 792,78	108 382 152,63
SUMA KAPITAŁÓW I ZOBOWIĄZAŃ		582 645 521,39	589 993 450,88

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk brutto		-15 501 932,26	-24 203 109,40
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja i odpisy aktualizujące		70 547 717,14	69 986 849,44
Odsetki i dywidendy, netto		692 864,78	29 246,21
Zysk/ strata na działalności inwestycyjnej	27.1	639 755,69	1 977 370,46
Zmiana stanu należności		15 702 976,30	-2 535 860,96
Zmiana stanu zapasów		-672 941,13	22 789,20
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	27.2	-2 887 582,53	-7 512 705,40
Zmiana stanu pozostałych aktywów niefinansowych i rozliczeń międzyokresowych		4 271 200,42	-4 141 517,94
Zmiana stanu rezerw		477 071,00	201,91
Podatek dochodowy zapłacony	27.3	-2 552 825,00	377 100,00
Pozostałe		239 231,08	
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		70 955 535,49	34 000 363,52
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		1 505 192,22	294 609,69
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		-73 549 627,45	-66 998 140,63
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		-72 044 435,23	-66 703 530,94
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Splata pożyczek, kredytów, obligacji i leasingu finansowego		-3 325 671,10	-333 510,83
Odsetki zapłacone		-692 864,78	-29 246,21
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		-4 018 535,88	-362 757,04
ZMIANA NETTO STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I ICH EKWIWALENTÓW			
Różnice kursowe netto			36 124,14
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU		65 080 613,98	98 146 538,44
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU		59 973 178,36	65 080 613,98
O ograniczonej możliwości dysponowania			

INFORMACJE OGÓLNE, PODSTAWY SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

1.1 Informacje o jednostce dominującej

Exatel S.A. („Spółka”) powstała w 1993 roku pod firmą Telekomunikacja Energetyczna Tel-Energo sp. z o.o. a następnie została przekształcona w spółkę akcyjną na podstawie aktu notarialnego z dnia 1 sierpnia 1996 roku (Rep. A Nr 3542/96) i zarejestrowana w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy XVI Wydział Gospodarczy-Rejestrowy w Warszawie w dniu 27 sierpnia 1996 roku pod numerem RHB 47768. W dniu 30 września 2004 roku doszło do połączenia w trybie art. 492 § 1 pkt. 1 KSH spółki Telekomunikacja Energetyczna Tel-Energo S.A. ze spółką Bankowe Przedsiębiorstwo Telekomunikacyjne Telbank S.A. Dnia 19 października 2004 roku została zarejestrowana zmiana nazwy z Telekomunikacja Energetyczna Tel-Energo S.A. na Exatel S.A. Aktualnie Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy XII Wydział Gospodarczy KRS pod numerem 0000044577.

Siedziba Spółki znajduje się w Warszawie przy ul. Perkuna 47.

Spółka Exatel S.A. do dnia 29.03.2017 roku wchodziła w skład Grupy Kapitałowej PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. („Grupa Kapitałowa PGE”), której jednostką dominującą sporządzała skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez UE („MSSF”).

W dniu 29.03.2017 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. podpisała umowę sprzedaży 100% akcji spółki na rzecz Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki jest prowadzenie działalności obejmującej:

- świadczenie usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych,
- eksploatacja systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych,
- budowa podsystemów telekomunikacyjnych,
- usługi cyberbezpieczeństwa,
- świadczenie innych usług związanych z realizacją zadań, o których mowa powyżej.

Działalność prowadzona jest na podstawie odpowiednich zezwoleń zgodnie z ustawą prawo telekomunikacyjne.

Struktura własnościowa Spółki

	Skarb Państwa	Razem
Stan na dzień 1 stycznia 2019 roku	100,00%	100,00%
Emisja akcji		
Zakup / sprzedaż akcji		
Inne		
Stan na dzień 31 grudnia 2019 roku	100,00%	100,00%

Struktura własnościowa na poszczególne dni sprawozdawcze została zaprezentowana na podstawie informacji dostępnych Spółce.

Skład Zarządu Spółki

W skład Zarządu Spółki na dzień 1 stycznia 2019 roku wchodził:

- **Nikodem Bończa-Tomaszewski** – Prezes Zarządu,
- **Rafał Magryś** – Wiceprezes Zarządu,
- **Marcin Malicki** – Wiceprezes Zarządu

W związku ze złożoną rezygnacją przez Pana Marcina Malickiego z dniem 14 lutego 2019 r., skład Zarządu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego przedstawia się następująco:

- **Nikodem Bończa-Tomaszewski** – Prezes Zarządu,
- **Rafał Magryś** – Wiceprezes Zarządu.

1.2 Informacje o Grupie Kapitałowej Exatel

Grupa Kapitałowa Exatel S.A. („Grupa Kapitałowa Exatel”, „Grupa Exatel”, „Grupa”, „GK Exatel”) składa się z jednostki dominującej, którą jest Exatel S.A., 1 jednostki zależnej Energo-Tel S.A. objętej konsolidacją.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku („skonsolidowane sprawozdanie finansowe”) oraz zawiera dane porównawcze za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.

Sprawozdanie finansowe jednostki zależnej Energo-Tel S.A. sporządzone zostało za ten sam okres co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest prowadzenie działalności obejmującej:

- świadczenie usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych,
- eksploatacja systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych,
- usługi cyberbezpieczeństwa,
- budowa podsystemów telekomunikacyjnych.

Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki.

Niniejsze sprawozdanie finansowe obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku („sprawozdanie finansowe”) oraz zawiera dane porównawcze za okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.

Skład Grupy Kapitałowej Exatel

Nazwa jednostki	Udział w kapitale na dzień 31 grudnia 2019	Udział w kapitale na dzień 31 grudnia 2018
Exatel S.A.	Jednostka dominująca	Jednostka dominująca
Energo-Tel S.A.	100,00%	100,00%

2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z MSSF UE. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSIF”).

2.2 Waluta prezentacji i waluta funkcjonalna

Walutą funkcjonalną Grupy i walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest polski złoty („PLN”), a wszystkie wartości liczbowe zostały przedstawione w złotych i groszach, o ile nie zaznaczono inaczej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej pozycji wyrażonych w walutach innych niż PLN na dzień sprawozdawczy:

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
USD	3,7977	3,7597
EUR	4,2585	4,3000

2.3 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa Kapitałowa Exatel nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie. Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

Standard	Opis zmian	Data obowiązywania w Unii Europejskiej
MSSF 14 Regulacyjne pozycje odroczone	Zasady rachunkowości i ujawnień dla regulacyjnych pozycji odroczonech.	Standard w obecnej wersji nie będzie obowiązywał w UE.
Zmiany do MSSF 9, MSSF 39 i MSSF 7	Zmiany modyfikują szczegółowe wymogi rachunkowości zabezpieczeń, aby zminimalizować potencjalne skutki niepewności związanej z reformą referencyjnych stóp procentowych	1 stycznia 2020
Zmiany do MSSF 10 i MSR 28	Zawiera wytyczne dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów przez inwestora do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.	Prace nad zatwierdzeniem zostały odłożone bezterminowo
Zmiany do MSR 1 i MSR 8	Celem zmian było doprecyzowanie definicji „istotności” i ułatwienie jej stosowania w praktyce	1 stycznia 2020
Zmiany do MSR 28	Zmiana dotyczy wyceny inwestycji długoterminowych w jednostkach stowarzyszonych	1 stycznia 2019
Doroczne poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)	Zestaw poprawek dotyczy: MSSF 3 – wycena posiadanego wcześniej udziału we wspólnych operacjach MSSF 11- brak wyceny posiadanego wcześniej udziału we wspólnych operacjach MSSF 12- konsekwencje podatkowe w związku z wypłatą dywidendy MSR 23- koszty finansowania w przypadku gdy składnik aktywa został przekazany do użytkowania	1 stycznia 2019
Zmiany do MSR 19	Zmiany dotyczą programu określonych świadczeń	1 stycznia 2019
Zmiany do Założeń koncepcyjnych	Zmiany dotyczą ujednoczenia Założeń Koncepcyjnych	1 stycznia 2020
MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe	Definiuje nowe podejście do rozpoznawania przychodów oraz zysku/strat w okresie świadczenia usług ubezpieczeniowych	1 stycznia 2021
Zmiany do MSSF 3	Zmiany dotyczą doprecyzowania definicji działalności gospodarczej	1 stycznia 2020

GK Exatel nie planuje stosować w latach następnym powyższych standardów i interpretacji w związku z podjęciem decyzji o sporządzeniu sprawozdania finansowego od 1 stycznia 2020 roku w oparciu o ustawę o rachunkowości.

2.4 Profesjonalny osąd kierownictwa oraz szacunki

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione poniżej lub w odpowiednich notach objaśniających.

Wartość odzyskiwalna rzeczowego majątku trwałego

Rynek telekomunikacyjny, który jest podstawowym obszarem działalności Spółki, znajduje się obecnie w fazie istotnych przekształceń. Zmiany te mogą mieć istotny wpływ na ocenę wartości odzyskiwalnej majątku produkcyjnego Spółki. W razie zidentyfikowania przesłanek utraty wartości jednostka dokonuje szacunków wartości odzyskiwalnej swoich rzeczowych aktywów trwałych.

Analiza utraty wartości rzeczowego majątku trwałego dokonywana jest najczęściej poprzez oszacowanie wartości odzyskiwalnej ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne. Analiza taka opiera się na szeregu istotnych założeń, których część jest poza kontrolą Spółki. Istotne zmiany tych założeń mają wpływ na wyniki testów na utratę wartości i w konsekwencji mogą doprowadzić do istotnych zmian sytuacji finansowej oraz wyników finansowych Spółki.

Okresy amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych

Wysokość stawek i odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych oraz szacunków dotyczących wartości rezydualnej.

Okresy ekonomicznego użytkowania są weryfikowane przynajmniej raz w ciągu roku obrotowego. Stosowane okresy amortyzacji zostały przedstawione w notce 3.8.

Odpisy aktualizujące wartość należności

Na dzień sprawozdawczy Grupa ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika należności lub grupy należności. Jeżeli wartość odzyskiwalna składnika aktywów jest niższa od jego bieżącej wartości księgowej jednostka dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych.

Aktualizacja odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności została przedstawiona w nocie 25.5.2 niniejszego sprawozdania finansowego.

3. Istotne zasady rachunkowości

Sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z zasadą kosztu historycznego, która została zmodyfikowana w odniesieniu do:

- instrumentów finansowych – wybrane kategorie instrumentów finansowych są wyceniane i prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej. Szczegóły dotyczące wyceny poszczególnych kategorii instrumentów finansowych zaprezentowano w opisie stosowanych zasad rachunkowości.

3.1 Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe GK Exatel zostało sporządzone na podstawie sprawozdania jednostki dominującej, sprawozdania jednostki zależnej. Sprawozdanie tych jednostek sporządzone są za ten sam okres sprawozdawczy, w oparciu o jednolite zasady po uprzednim przekształceniu sprawozdania Energo-Tel S.A. na standardy MSSF.

Wszystkie salda rozrachunków, przychodów i kosztów powstałych pomiędzy jednostkami Grupy oraz niezrealizowane zyski wewnątrzgrupowe są w całości eliminowane.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, więcej niż połowę głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest udowodnienie, że taka własność nie stanowi kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce wtedy, gdy Spółka z tytułu swojego zaangażowania w inną jednostkę ma prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Sprawowanie władzy może również mieć miejsce w sytuacji, gdy jednostka dominująca nie posiada ponad połowy liczby głosów w jednostce zależnej.

3.2 Przychody

Wysokość przychodów ustala się w wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy, inne podatki od sprzedaży lub opłaty oraz rabaty i upusty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Przychody ze sprzedaży usług

Przychody z tytułu świadczonych usług rozpoznawane są w momencie wykonania danej usługi, ujmowane są w sposób umożliwiający odzwierciedlenie przeniesienia dóbr lub usług do klientów w kwocie odpowiadającej wynagrodzeniu, do którego Grupa zgodnie ze swoimi oczekiwaniami, będzie uprawniona w zamian za te dobra lub usługi. GK Exatel posiada część przychodów z tytułu opłat jednorazowych, gdzie rozpoznaje przychód wraz z upływem czasu trwania kontraktu, a także przychody z pośrednictwa sprzedaży towarów, które rozpoznawane są w momencie przekazania towarów.

Do przychodów zalicza się:

- kwoty należne za sprzedane usługi telekomunikacyjne i pozostałe usługi działalności podstawowej, ustalone w oparciu o cenę netto, po skorygowaniu o udzielone rabaty i upusty,
- kwoty należne za sprzedane materiały i towary.

3.3 Koszt własny sprzedaży

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (produkcji –usług wtoku) oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów (usług) na własne potrzeby,
- wartość sprzedanych materiałów według cen nabycia.

Koszty, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez Grupę, wpływają na wynik finansowy za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez Grupę, wpływają na wynik finansowy w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając zgodność z zasadą memoriału z uwzględnieniem zasad wyceny środków trwałych oraz zapasów.

3.4 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi, odnoszonymi w koszt własny sprzedaży lub odnoszonych w inne całkowite dochody,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami nie związanymi ze zwykłą działalnością.

3.5 Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,
- aktualizacji wartości instrumentów finansowych, z wyłączeniem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży („AFS”), których skutki przeszacowania odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny,
- przychodów z tytułu udziału w zyskach innych jednostek,
- odsetek,
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- różnic kursowych będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen aktywów i zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego, za wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej składnika rzeczowych aktywów trwałych, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek oraz różnic kursowych z tytułu wyceny instrumentów kapitałowych w walucie obcej zakwalifikowanych do portfela AFS,
- pozostałych pozycji związanych z działalnością finansową.

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej w stosunku do wartości netto na dzień sprawozdawczy danego instrumentu finansowego. Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

3.6 Podatki

Podatek dochodowy wykazany w wyniku finansowym obejmuje podatek bieżący oraz odroczony. Ujmowane jest rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy, ustalone przez Grupę zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, oraz zmianę stanu aktywa oraz rezerwy z tytułu podatku odroczonego nie rozliczanych z kapitałem własnym.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, Grupa tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, z wyjątkiem przypadków, gdy rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z:

- początkowego ujęcia wartości firmy albo składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową); oraz
- różnic związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których możliwe jest kontrolowanie terminu odwracania się różnic przejściowych i prawdopodobne jest, że różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, za wyjątkiem:

- przypadków, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową); oraz

- różnic związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których aktywa z tytułu odroczonego podatku ujmuje się tylko w takim zakresie, w jakim prawdopodobne jest, że różnice przejściowe ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości oraz dostępny będzie dochód do opodatkowania, który pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość składnika aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej weryfikuje się na każdy dzień sprawozdawczy. Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego traktowane są w całości jako długoterminowe. Grupa dokonuje kompensaty salda podatku odroczonego.

Grupa obniża wartość składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

3.7 Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypadającego dla akcjonariuszy Grupy za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

3.8 Rzeczowe aktywa trwałe

Przez rzeczowe aktywa trwałe rozumie się aktywa:

- które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w bieżącej działalności lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych oraz
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok.

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według wartości netto tzn. wartości początkowej pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych obejmuje ich cenę zakupu powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również przewidywany koszt demontażu rzeczowych aktywów trwałych, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów. Kapitalizowanie kosztów nabycia bądź wytworzenia kończy się w momencie dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania.

Na dzień nabycia lub wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych Grupa identyfikuje i wyodrębnia wszystkie istotne w porównaniu z ceną nabycia, kosztem wytworzenia lub kosztem zakładanym całej pozycji części składowe wchodzące w skład danego składnika aktywów i amortyzuje osobno każdą taką część.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia/koszt wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych pomniejszona o jego wartość rezydualną. Rozpoczęcie amortyzacji następuje, gdy składnik jest dostępny do użytkowania. Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych następuje na podstawie planu amortyzacji określającego przewidywany okres użytkowania składnika rzeczowych aktywów trwałych. Zastosowana liniowa metoda amortyzacji odzwierciedla tryb konsumowania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów. Remonty kapitalne i przeglądy okresowe stanowiące komponent składnika rzeczowych aktywów trwałych amortyzuje się przez okres od miesiąca następującego po zakończeniu remontu/przeglądu do miesiąca rozpoczęcia następnego remontu/przeglądu.

Dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych przyjęto okresy użytkowania w następujących przedziałach:

Grupa rodzajowa	Średni pozostały okres amortyzacji w latach	Stosowane całkowite okresy amortyzacji w latach
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	11 lat 2m-ce	2–40
Maszyny i urządzenia techniczne	4 lata 9 m-cy	2–18
Środki transportu	21 m-cy	3–5
Inne rzeczowe aktywa trwałe	5 lat 1 mc	3–20

Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość rezydualna rzeczowych aktywów trwałych podlegają corocznej weryfikacji. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków, a ewentualna korekta odpisów amortyzacyjnych dokonywana jest w roku, w którym dokonano weryfikacji oraz w okresach następnym.

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

W przypadku konieczności dokonania odpisu aktualizującego wartość niefinansowego majątku trwałego Grupa dokonuje aktualizacji z godnie z zasadami opisanymi w notcie 3.12. (Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych).

Inwestycje rozpoczęte dotyczą rzeczowych aktywów trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania składnika rzeczowych aktywów trwałych do używania.

3.9 Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych Grupa zalicza możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej, takie jak:

- nabyte, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby Grupy,
- koszty prac rozwojowych,
- wartość firmy z wyłączeniem wartości firmy wytworzonej przez jednostkę we własnym zakresie,
- zakupione prawo wieczystego użytkowania gruntów (PWUG),
- służebności nabyte i ustanowione nieodpłatnie.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów otrzymane nieodpłatnie w drodze decyzji administracyjnej nie jest ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Na dzień początkowego ujęcia składnik wartości niematerialnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia w przypadku prac rozwojowych. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ocenia czy okres użytkowania składnika wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony oraz, jeśli jest określony, oszacowuje długość tego okresu lub wielkość produkcji lub inną miarę będącą podstawą do określenia okresu użytkowania. Okres użytkowania składnika wartości niematerialnych jest oceniany jako nieokreślony, jeśli opierając się na analizie odpowiednich czynników nie istnieje przewidywalna długość okresu, w którym aktywo to będzie generowało przepływy pieniężne dla Grupa.

Wartość podlegająca amortyzacji jest amortyzowana w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ekonomicznej użyteczności danego składnika wartości niematerialnych. Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik aktywów jest gotowy do użycia.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i stosowana liniowa metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej raz w ciągu roku sprawozdawczego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są traktowane jak zmiany wartości szacunkowych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości. Okresy amortyzacji wartości niematerialnych wynoszą:

Grupa rodzajowa	Średni pozostały okres amortyzacji w latach	Stosowane okresy amortyzacji w latach
Licencje	3 lata	2 – 10
Nabyte prawo wieczystego użytkowania gruntów	69 lat i 2 m-ce	89
Inne	20 lat i 6 m-cy	9 -50

Wartość niematerialną powstałą w wyniku prac rozwojowych ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy można udowodnić:

- techniczna możliwość ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

3.10 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są to odsetki oraz inne koszty ponoszone przez Grupę w związku z pozyczeniem środków finansowych. Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Inne koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty okresu.

W przypadku różnic kursowych powstających w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej jednostka kapitalizuje je do wysokości, w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

3.11 Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Wyceniane według zamortyzowanego kosztu
- Wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody („WGPCD)
- Wyceniane w wartości godziwej przez wynik („WGWFF”)

Klasyfikacja aktywów finansowych opiera się na modelu biznesowym oraz charakterystyce przepływów pieniężnych.

Dany instrument dłużny wyceniany jest według zamortyzowanego kosztu, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- Przyjęty model biznesowy zakłada utrzymanie składnika aktywów w celu gromadzenia przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- Przepływy pieniężne wynikające z umowy dotyczące danego instrumentu obejmują wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej,

Dany instrument dłużny jest wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- Przyjęty model biznesowy zakłada utrzymanie składnika aktywów w celu gromadzenia przepływów pieniężnych wynikających z umowy jak i sprzedaż składnika aktywów finansowych,
- Przepływy pieniężne wynikające z umowy dotyczące danego instrumentu obejmują wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do zapłaty (test SPPI)

Instrumenty dłużne, które nie spełniają powyższych warunków wyceniane są w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe są zawsze wyceniane w wartości godziwej. Grupa może podjąć nieodwołalną decyzję o ujmowaniu zmian wartości godziwej w innych całkowitych dochodach, o ile instrument nie jest przeznaczony do obrotu. W przypadku instrumentów kapitałowych przeznaczonych do obrotu, zmiany wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym.

Wszystkie standardowe transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych są ujmowane w dniu zawarcia transakcji, tj. w dniu, w którym jednostka zobowiązała się do nabycia danego składnika aktywów. Standardowe transakcje zakupu lub sprzedaży aktywów finansowych to transakcje zakupu lub sprzedaży, w których termin dostarczenia aktywów drugiej stronie jest zasadniczo ustalony przez przepisy bądź zwyczaje obowiązujące na danym rynku.

Model utraty wartości oparty jest na oczekiwanych stratach kredytowych i obejmuje swym zakresem :

- Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- Aktywa finansowe wyceniane w WGPCD
- Zobowiązania do udzielenia kredytu, jeżeli obecnie występuje zobowiązanie do jego uruchomienia
- Umowy gwarancyjne wchodzące w zakres MSSF 9
- Należności z tytułu umów leasingowych wchodzące w zakres MSR 17
- Aktywa umowne wchodzące w zakres MSSF 15

Grupa stosuje wymogi w zakresie utraty wartości w celu ujęcia i wyceny odpisu na oczekiwane straty kredytowe z tytułu aktywów finansowych, które są wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Odpis ujmuje się w innych całkowitych dochodach i nie obniża on wartości bilansowej składnika aktywów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Z wyjątkiem aktywów finansowych nabytych lub wyemitowanych z utratą wartości, oczekiwane straty kredytowe są ujmowane jako odpis, w kwocie równej:

- Sumie oczekiwanych strat kredytowych w okresie 12 miesięcy(strat, które mogą powstać w skutek niewywiązania się przez dłużników ze zobowiązań wynikających z instrumentów finansowych w okresie 12 miesięcy od daty sprawozdania finansowego),

- Sumie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia danego składnika aktywów. Straty te powinny być ujmowane zanim instrument finansowy staje się przeterminowany.

Utrata wartości instrumentów finansowych, w odniesieniu do których odnotowano znaczący wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, niezależnie od tego czy oceniane były indywidualnie czy zbiorowo, powinny uwzględniać wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, włączając w to dane dotyczące przyszłości.

Grupa stosuje następujące zasady szacowania i ujmowania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych:

- Dla należności z tytułu dostaw i usług Grupa szacuje oczekiwane straty kredytowe w oparciu o analizę prawdopodobieństwa poniesienia strat kredytowych wykorzystując historyczny wskaźnik spłat należności
- Dla lokat i depozytów w bankach Grupa szacuje oczekiwane straty kredytowe w oparciu o model służący do oceny tego ryzyka bazując na ratingach przyznanych bankom przez instytucje zewnętrzne, poszczególnym ratingom przypisywane jest prawdopodobieństwo upadłości, zakłada się że wyznaczony rating zewnętrzny uwzględnia zmiany makroekonomiczne.

Grupa kwalifikuje zobowiązania finansowe do jednej z poniższych kategorii:

- Wyceniane według zamortyzowanego kosztu
- Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostka stowarzyszona to podmioty, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ, ale nie sprawuje nad nimi kontroli ani współkontroli. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wykazywane w sprawozdaniu w sytuacji finansowej według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału jednostki dominującej w aktywach netto tych jednostek, pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych ujmowane są metodą praw własności.

Wspólne przedsięwzięcie i współkontrola

Współkontrola jest umownie ustalonym podziałem kontroli w ramach ustalenia umownego, który występuje tylko wówczas, gdy decyzje dotyczące istotnych działań wymagają jednogłośnej zgody stron dzielących kontrolę.

W przypadku udziału we wspólnym przedsięwzięciu (wspólnym ustaleniu umownym dającym prawo do udziału w aktywach netto) w sprawozdaniu finansowym udział ten ujmuje się jako inwestycję i rozlicza przy zastosowaniu metody praw własności

Współkontrola jest umownie ustalonym podziałem kontroli w ramach ustalenia umownego, które występuje tylko wówczas, gdy decyzje dotyczące istotnych działań wymagają jednogłośnej zgody stron dzielących kontrolę.

3.12 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wRzeczowe aktywa skazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli bieżąca wartość księgowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

3.13 Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowany instrument pochodny jest składnikiem hybrydowego (łączonego) instrumentu, który zawiera również umowę zasadniczą, niebędącą instrumentem pochodnym. Składnik będący instrumentem pochodnym powoduje, że część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego.

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

W przypadku spełnienia warunków Spółka wyodrębnia wbudowane instrumenty pochodne. Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli są spełnione warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument łączny nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do sprawozdania z całkowitych dochodów.

Oceniając czy cechy i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej Spółka bierze pod uwagę również sytuacje, gdy waluta zasadnicza jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji (np. umowa najmu powierzchni biurowej w Polsce, w której cena za wynajem określona jest w EUR, zawiera instrument wbudowany który nie podlega wyodrębnieniu, ponieważ EUR jest zwyczajową walutą zawierania transakcji na tym rynku).

Wbudowane instrumenty pochodne są wyodrębniane i wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, czyli są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej są ujmowane w wyniku finansowym.

3.14 Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

W latach objętych niniejszym sprawozdaniem Grupa nie korzystała z instrumentów pochodnych.

3.15 Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji w celu sprzedaży, lub mające postać materiałów zużywanych w trakcie świadczenia usług.

Do zapasów zalicza się:

- materiały,
- półprodukty i produkty w toku

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny netto.

Rozchód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- Materiały – według szczegółowej identyfikacji cen;
- półprodukty i produkty w toku – według kosztów wytworzenia

Stosowane do wyceny na dzień sprawozdawczy ceny nabycia lub koszty wytworzenia nie mogą być wyższe od wartości netto możliwej do uzyskania tych składników. Odpis aktualizujący wartość zapasów zalicza się do kosztów operacyjnych w pozycji zużycia materiałów. W razie odzyskania przez określony składnik zapasów w pełni lub w części poprzednio utraconej wartości urealniana się jego wycena, poprzez zmniejszenie wartości odpisu aktualizującego.

3.16 Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług wycenia się nie rzadziej niż na dzień sprawozdawczy w kwocie wymagalnej, tj. w wartości nominalnej należności powiększonej o ewentualne, należne Grupie na dzień wyceny odsetki z tytułu zwłoki, z zachowaniem zasady ostrożności, tj. po ewentualnym pomniejszeniu o odpisy aktualizujące ich wartość. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych. Należności długoterminowe są wykazywane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Do pozycji należności z tytułu dostaw i usług zalicza się aktywa wynikające z doszacowania sprzedaży.

3.17 Pozostałe aktywa i rozliczenia międzyokresowe kosztów

Grupa ujmuje aktywa jako rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- wynikają z przeszłych zdarzeń – poniesienie wydatku na cel operacyjny jednostek,
- ich wysokość można wiarygodnie określić,
- dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych, wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i są związane z wpływem korzyści ekonomicznych w przyszłości.

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Do pozostałych aktywów zaliczane są należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych, zaliczki na dostawy i usługi oraz należności z tytułu dywidend.

3.18 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne składają się z gotówki w kasie oraz depozytów płatnych na żądanie. Ekwiwalenty środków pieniężnych są krótkoterminowymi inwestycjami o dużej płynności łatwo wymiernymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

3.19 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży są to aktywa spełniające łącznie poniższe kryteria:

- przedstawiciele odpowiedniego poziomu kierownictwa (Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, Rada Nadzorcza, Zarząd) są zdecydowani do wypełnienia planu sprzedaży,
- aktywa są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie,
- zainicjowano aktywne poszukiwanie potencjalnego nabywcy,
- transakcja sprzedaży jest wysoce prawdopodobna i można ją będzie przeprowadzić w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji,
- cena sprzedaży jest racjonalna w stosunku do bieżącej wartości godziwej,
- istnieje małe prawdopodobieństwo wprowadzenia istotnych zmian do planu zbycia tych aktywów.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży (lub grupa do zbycia) nie podlegają amortyzacji. Aktywa trwale lub grupy aktywów sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w kwocie niższej z następujących wartości: bieżącej wartości księgowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do sprzedaży (lub grupa do zbycia) prezentowane są w osobnej pozycji aktywów obrotowych.

3.20 Kapitał własny

Kapitał własny wykazywany jest według wartości nominalnej z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu.

Kapitał podstawowy w sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału w wielkości ujemnej.

3.21 Rezerwy

Spółki Grupy tworzą rezerwy wówczas, gdy na jednostce grupy ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Jeżeli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje będą niezbędne do wypełnienia tego obowiązku. Stopę dyskontową ustala się przed opodatkowaniem, czyli odzwierciedla ona bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Stopy dyskontowej nie obciąża ryzyko, o które skorygowano szacunki przyszłych przepływów pieniężnych.

Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia

Pracownicy Grupy mają prawo do następujących świadczeń po okresie zatrudnienia:

- odpraw emerytalno-rentowych – wypłacanych jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę lub rentę,

Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów operacyjnych w kwotach odpowiadających nabywaniu przyszłych praw przez obecnych pracowników. Wartość bieżąca tych zobowiązań jest obliczana przez niezależnego aktuarusza.

Zyski i straty aktuarialne wynikające ze zmiany założeń aktuarialnych (w tym z tytułu zmiany stopy dyskonta) i korekt aktuarialnych ex post ujmuje się w inne całkowite dochody w przypadku świadczeń po okresie zatrudnienia.

3.22 Zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek Grupy, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ ze Spółki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Grupa dzieli zobowiązania na następujące kategorie:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej ,
- pozostałe zobowiązania finansowe, wyceniane na kolejne dni sprawozdawcze wg zamortyzowanego kosztu,
- zobowiązania niefinansowe.

3.23 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników (w przeliczeniu na pełne etaty). Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Odpisy w ciągu roku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych stanowią koszt okresu, którego dotyczą.

Aktywa i zobowiązania Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych są wykazywane w sprawozdaniu finansowym po skompensowaniu

3.24 Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożności oraz współmierności przychodów i kosztów. Do rozliczeń międzyokresowych przychodów zalicza się:

- równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych,
- otrzymane środki pieniężne na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz prac rozwojowych,
- przyjęte nieodpłatnie rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne. Odpisy tych przychodów dokonywane są w pozostałe przychody operacyjne, równoległe do odpisów amortyzacyjnych od tych aktywów trwałych.

Dotacje rządowe są ujmowane, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas rozliczenie następuje poprzez stopniowe zwiększanie pozostałych przychodów operacyjnych o kwotę odpowiadającą odpisom amortyzacyjnym od tych składników majątkowych.

3.25 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią.

3.26 Test na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych

Rzeczowe aktywa trwałe

Grupa okresowo weryfikuje wartość odzyskiwalną swojego majątku, w razie wstąpienia przesłanek ewentualnej utraty wartości. Test na utratę wartości został przeprowadzony w odniesieniu do ośrodka wypracowującego środki pieniężne („CGU”) poprzez ustalenie jego wartości odzyskiwalnej na 31 grudnia 2019 roku. Przeprowadzana analiza i prognozy potwierdzają realną wartość majątku Grupy prezentowaną w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

4. Aktywo z tytułu prawa do użytkowania MSSF 16

Prawo do użytkowania składnika aktywów na dzień początkowego ujęcia wycenia się według kosztu, który obejmuje zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie, wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed datą rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez Spółkę jako leasingobiorcę oraz szacunek kosztów, które mają zostać poniesione w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia prawo do użytkowania składnika aktywów według kosztu pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne i łączne straty z tytułu wartości oraz skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

W przypadku nakładów na naprawy i przeglądy okresowe składników stanowiących prawa do użytkowania aktywów Grupa stosuje MSR 16, tj. prezentuje komponenty związane z naprawami i przeglądami okresowymi tych składników w tej samej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, tj. w pozycji prawo do użytkowania aktywów.

Grupa prezentuje prawo do użytkowania aktywów w odrębnej linii sprawozdania z sytuacji finansowej. W ramach tej pozycji GK Exatel prezentuje również składniki aktywów użytkowane na podstawie umów klasyfikowanych jako dzierżawa włókien, czynsz najmu oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów, z których Spółka korzysta w zamian za wynagrodzenie.

Zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie, które obejmują:

- stałe opłaty leasingowe, w tym zasadniczo stałe opłaty;
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki zgodnie z ich wartością w dacie rozpoczęcia;
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej;
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji;
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, chyba że można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca nie skorzysta z opcji wcześniejszego wypowiedzenia.

GK Exatel dla każdej umowy określa okres, jako: nieodwołalny okres, przez który ma prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów wraz z okresami, na które można przedłużyć umowę, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że skorzysta z tego prawa oraz okresami, w których można wypowiedzieć umowę, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że nie skorzysta z tego prawa. Okres leasingu dla umów dotyczących wieczystego użytkowania gruntów Grupa określa jako okres pozostały do dnia, na który prawa te zostały nadane, chyba że występują okoliczności, które wykazywałyby na przyjęcie dłuższego lub krótszego okresu.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia opłat leasingowych oraz
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu.

Grupa skorzystała ze zwolnienia i nie stosuje wymogów w zakresie wyceny zobowiązania z tytułu leasingu oraz składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w odniesieniu do:

- leasingów krótkoterminowych, tj. leasingów, których okres leasingu jest nie dłuższy niż 12 miesięcy i nie zawierają opcji kupna;
- leasingów, w odniesieniu do których bazowy składnik aktywów ma niską wartość. Spółka uznaje za składniki o niskiej wartości, te aktywa które nie przekraczają 20.000 złotych.

W przypadku zastosowania zwolnień, o których mowa powyżej, GK Exatel rozpoznaje płatności leasingowe jako koszt zgodnie z metodą liniową przez okres leasingu lub według innej metody, jeżeli lepiej odzwierciedla ona korzyści uzyskiwane przez Grupę.

GK Exatel wybrała opcje wdrożenia standardu określoną w MSSF 16 załącznik C punkt 5b, tj. retrospektywnie z łączonym efektem pierwszego zastosowania niniejszego standardu ujętym na dzień 1 stycznia 2019 roku jako korekta bilansu otwarcia zysków zatrzymanych. Zgodnie z wybraną opcją wdrożenia Grupa nie dokonała przekształcenia danych porównawczych. Na moment wdrożenia MSSF 16 Grupa ujęła składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania aktywów w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu skorygowanej o kwoty wszelkich przedpłat lub naliczonych opłat leasingowych odnoszących się tego leasingu, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio sprzed dnia pierwszego zastosowania.

Ponadto Grupa zdecydowała się skorzystać z rozwiązań praktycznych dopuszczonych przez standard, obejmujących :

- zastosowanie pojedynczej stopy dyskonta do portfela leasingów o w miarę podobnych cechach,
- wyłączenie początkowych kosztów bezpośrednich z wyceny składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania na dzień 1 stycznia 2019 roku,
- wykorzystanie wiedzy i doświadczenia zdobytych po fakcie w określaniu okresu leasingu, jeżeli umowa zawiera opcje przedłużenia lub rozwiązania umowy,
- nie ujmowanie prawa do użytkowania aktywów i zobowiązań dla umów, dla których pozostały okres leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku był krótszy niż 12 miesięcy.

Najistotniejsze umowy leasingu ujęte przez GK Exatel dotyczą dzierżawy włókien, czynszu za najem, najmu samochodów. Ujęte umowy zawarte są na czas określony bądź nieoznaczony z określonym terminem wypowiedzenia. Okresy leasingu przyjęte do oszacowania wartości zobowiązań leasingowych przedstawiały się następująco:

- czynsz za najem 18 – 87 lat
- dzierżawa włókien 15 – 60 lat

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa posiadała zobowiązania umowne z tytułu leasingu operacyjnego w łącznej wysokości 23 642 873,67 PLN. Według wstępnych oszacowań, kwota 19 418 076,33 PLN wynikająca z tych umów odnosi się do leasingów innych niż leasingi, do których zostanie zastosowane zwolnienie (umowy z pozostałym okresem do 12 miesięcy, umowy dotyczące aktywów o niskiej wartości początkowej). W efekcie, na dzień 1 stycznia 2019 r. Grupa rozpoznała aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania z tytułu leasingu w kwocie

13 720 669,05 PLN. W roku 2019 oraz w kolejnych okresach, w miejsce dotychczas ujmowanych kosztów operacyjnych, GK Exatel ujmuje koszt amortyzacji od rozpoznanych praw oraz koszt odsetek naliczanych na rozpoznanym zobowiązaniu, co ma wpływ na wysokość niektórych wskaźników finansowych.

Suma zobowiązań umownych z tytułu leasingu operacyjnego na 31.12.2018 r.	23 642 873,67
Zobowiązania umowne, które dotyczą umów leasingu aktywów o niskiej wartości początkowej i umów z pozostałym okresem mniejszym niż 12 miesięcy	661 373,81
Zobowiązania umowne na czas nieokreślony	3 563 423,53
Zobowiązania, które zostały uwzględnione w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu na 1 stycznia 2019 r.	19 418 076,33
Średnia ważona stopa dyskontowa	5%
Zszacunkowa wartość zobowiązań z tytułu leasingu na 1 stycznia 2019 r.	13 720 669,05

Stopa dyskontowa użyta w powyższym uzgodnieniu została ustalona na podstawie WIBOR 3M oraz marży banku na podstawie ofert zebranych na finansowanie inwestycji o podobnym charakterze.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

5. Przychody i koszty

5.1 Przychody ze sprzedaży

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
PRZYCHODY Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Przychody ze sprzedaży tym:		
Prowizje z tytułu sprzedaży towarów i produktów	1 950 720,90	1 468 942,86
Przychody ze sprzedaży usług	369 805 936,72	382 817 263,45
RAZEM PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	371 756 657,62	384 286 206,31

Informacje dotyczące głównych klientów

Głównymi klientami Grupy są operatorzy telekomunikacyjni oraz sektor publiczny. Istnieje jeden kluczowy odbiorca, którego przychody przewyższają 10% całości przychodów Grupy.

5.2 Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
KOSZTY W UKŁADZIE RODZAJOWYM		
Amortyzacja i odpisy	70 547 717,14	69 986 849,44
Zużycie materiałów i energii	13 113 682,69	10 906 768,75
Usługi obce	216 311 979,83	246 274 457,75
Podatki i opłaty	6 385 940,40	7 253 385,69
Koszty świadczeń pracowniczych	75 713 397,44	76 027 164,27
Pozostałe koszty rodzajowe	2 774 593,72	4 331 838,58
RAZEM KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	384 847 311,22	414 780 464,48
Zmiana stanu produktów	721 306,45	454 958,86
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	-3 665 188,00	-4 528 436,00
Koszty sprzedaży i dystrybucji	-15 658 864,16	-15 877 811,72
Koszty ogólnego zarządu	-45 010 655,76	-42 009 648,13
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		
KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	321 233 909,75	352 819 527,49

5.2.1 Koszty amortyzacji oraz odpisy aktualizujące

Poniżej przedstawiono ujęcie amortyzacji oraz odpisów aktualizujących aktywa trwałe w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Okres zakończony 31 grudnia 2019	Amortyzacja				Odpisy aktualizujące		
	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	Aktywo z tytułu prawa do użytkowania	RAZEM	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	RAZEM
Koszt własny sprzedaży	49 956 535,09	15 357 661,02	3 297 112,29	68 611 308,40	-19 804,57		-19 804,57
Koszty sprzedaży	939 212,71	43 235,21		982 447,92			
Koszty ogólnego zarządu	675 280,61	298 484,78		973 765,39			
RAZEM	51 571 028,41	15 699 381,01	3 297 112,29	70 567 521,71	-19 804,57		-19 804,57

31 grudnia 2018	Amortyzacja			Odpisy aktualizujące		
	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	RAZEM	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	RAZEM
Koszt własny sprzedaży	52 558 146,09	16 293 038,87	68 851 184,96	311 480,14		311 480,14
Koszty sprzedaży	293 620,51		293 620,51			
Koszty ogólnego zarządu	491 412,58	39 151,25	530 563,83			
RAZEM	53 343 179,18	16 332 190,12	69 675 369,30	311 480,14		311 480,14

5.2.2 Zużycie materiałów i energii

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zużycie materiałów	7 139 868,68	5 023 383,19
Zużycie energii	5 227 229,87	4 536 609,84
Pozostałe	746 584,14	1 346 775,72
RAZEM ZUŻYCIE MATERIAŁÓW I ENERGII	13 113 682,69	10 906 768,75

5.2.3 Usługi obce

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Rozliczenia międzyoperatorskie	100 978 009,61	134 903 907,99
Dzierżawa włókien, łączy, kanalizacji, gruntu, prawo drogi	82 425 408,11	79 767 989,99
Usługi doradcze i obsługa prawna	376 548,74	487 996,54
Pozostałe	32 532 013,37	31 114 563,23
RAZEM KOSZTY USŁUG OBCYCH	216 311 979,83	246 274 457,75

5.2.4 Koszty świadczeń pracowniczych oraz struktura zatrudnienia

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Wynagrodzenia	62 742 799,20	62 983 756,30
Koszty ubezpieczeń społecznych	10 687 710,16	11 139 255,83
Koszty świadczeń emerytalnych	20 956,81	19 766,76
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	2 261 931,27	1 884 385,38
RAZEM KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH, W TYM:	75 713 397,44	76 027 164,27
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	31 185 217,33	33 829 113,97
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	10 099 398,45	11 233 648,67
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	30 763 593,66	26 435 965,63
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	3 665 188,00	4 528 436,00

Zatrudnienie (w etatach) w Grupie na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosło 495,40 a na dzień 31 grudnia 2018 roku 506,35.

5.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE		
Rozwiązanie rezerw		1 945,88
Dotacje	3 939 560,41	2 135 227,13
Kary, grzywny, odszkodowania	1 327 582,39	2 987 328,92
Zwrot podatku od nieruchomości		20 002,00
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	1 512 655,68	41 304,80
Pozostałe	238 876,17	61 953,91
RAZEM POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	7 018 674,65	5 247 762,64

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE		
Odszkodowania i kary umowne	1 828 083,25	1 765 162,31
Koszty postępowania sądowego	54 680,08	25 003,64
Utworzenie rezerw	96 600,00	144 000,00
Likwidacja rzeczowych aktywów trwałych, koszty likwidacji	2 152 411,37	1 601 075,26
Przekazane darowizny, składki		25 000,00
Pozostałe	194 508,43	102 695,75
RAZEM POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	4 326 283,13	3 662 936,96

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	2 692 391,52	1 584 825,68

5.4 Przychody i koszty finansowe

Grupa Kapitałowa Exatel wykazuje przychody z tytułu odsetek głównie z tytułu lokowania środków pieniężnych.

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
PRZYCHODY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH		
Odsetki	660 343,15	1 195 494,87
Aktualizacja wartości/ rozwiązanie odpisów aktualizujących	19 431,65	24 058,06
Dodatnie różnice kursowe		498 692,18
Zysk ze zbycia inwestycji	1,00	
PRZYCHODY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	679 775,80	1 718 245,11
RAZEM PRZYCHODY FINANSOWE	679 775,80	1 718 245,11

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
KOSZTY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH		
Odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu	697 870,82	50 655,54
Aktualizacja wartości		
Odpis aktualizujący		417 600,00
Ujemne różnice kursowe	52 113,36	
KOSZTY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	749 984,18	468 255,54
POZOSTAŁE KOSZTY FINANSOWE		
Koszty odsetkowe, w tym efekt zwijania dyskonta	14 674,54	15 523,63
Odsetki od zobowiązań budżetowych		914,42
Utworzenie rezerw		67,69
POZOSTAŁE KOSZTY FINANSOWE	14 674,54	16 505,74
RAZEM KOSZTY FINANSOWE	764 658,72	484 761,28

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Wynik na działalności finansowej	-84 882,92	1 233 483,83

5.5 Strata z tytułu odpisów aktualizujących należności

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Strata z tytułu odpisów aktualizujących należności		
Rozwiązanie	902 668,42	1 442 804,07
Utworzenie	8 865 337,23	2 043 441,95
STRATA Z TYTUŁU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH NALEŻNOŚCI	7 962 668,81	600 637,88

Przychody i koszty finansowe

6. Podatek dochodowy

6.1 Podatek w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

Główne składniki obciążenia podatkowego za lata zakończone dnia 31 grudnia 2019 roku oraz dnia 31 grudnia 2018 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
PODATEK DOCHODOWY WYKAZYWANY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT		
Bieżący podatek dochodowy	2 426 077,00	42 192,00
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-5 642,00	-180 902,00
Odroczony podatek dochodowy	-4 483 012,08	-2 524 580,00
OBCIĄŻENIA PODATKOWE WYKAZYWANE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	-2 062 577,08	-2 663 290,00
PODATEK DOCHODOWY WYKAZYWANY W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH		
(Korzyść podatkowa) / obciążenie podatkowe ujęte w innych całkowitych dochodach (kapitale własnym)	16 001,00	3 162,00
PODATEK DOCHODOWY	-2 046 576,08	-2 660 128,00

6.2 Efektywna stawka podatkowa

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym licznym według efektywnej stawki podatkowej Grupy przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
ZYSK BRUTTO PRZED OPODATKOWANIEM	-15 501 932,26	-24 203 109,40
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	-2 945 367,13	-4 598 591,00
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	-5 642,00	-180 902,00
Korekty dotyczące odroczonego podatku z lat ubiegłych		
Wykorzystanie strat podatkowych, które nie były rozpoznane jako aktywo podatkowe	-776 729,95	-1 831 930,00
Utworzenie odpisu na aktywa na podatek odroczony		
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	4 634 458,09	4 625 468,00
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania	-2 969 296,09	-677 335,00
Pozostałe	16 001,00	3 162,00
PODATEK WEDŁUG EFEKTYWNEJ STAWKI PODATKOWEJ WYNOSZĄCEJ 12,6% [2018: 10%]		
Podatek dochodowy (obciążenie) w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	-2 046 576,08	-2 660 128,00

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

7. Rzeczowe aktywa trwałe

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Grunty		
Budynki i lokale	164 932 970,52	165 638 587,86
Urządzenia techniczne	127 115 363,60	127 423 593,99
Środki transportu	1 209 881,36	968 933,29
Inne rzeczowe aktywa trwałe	5 988 140,83	6 270 756,47
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	41 041 030,23	27 990 248,87
WARTOŚĆ NETTO RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	340 287 386,54	328 292 120,48

Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych według grup rodzajowych

	Budynki i lokale	Urządzenia techniczne	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO						
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2019	434 302 194,93	499 764 915,17	5 235 278,40	40 471 540,81	28 330 664,04	1 008 104 593,35
Nakłady inwestycyjne					65 831 229,03	65 831 229,03
Rozliczenie rzeczowych aktywów trwałych w budowie	17 507 316,46	33 458 305,22	648 500,00	908 894,92	(52 523 085,35)	
Likwidacja, zbycie	(5 173 504,03)	(36 184 592,63)	(3 142 249,48)	(1 749 358,32)	(243 424,62)	(46 493 129,08)
Pozostałe	(436 145,80)	(23 095 554,94)		(3 569 465,07)	(259 171,94)	(27 360 337,75)
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019	446 199 861,56	473 943 072,82	2 741 528,92	36 061 612,34	41 136 211,16	1 000 082 286,80
UMORZENIE ORAZ ODPISY AKTUALIZUJĄCE						
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2019	268 663 607,07	372 341 321,18	4 266 345,11	34 200 784,34	340 415,17	679 812 472,87
Amortyzacja	16 859 451,54	33 202 213,02	405 751,27	1 103 591,30		51 571 007,13
Odpisy aktualizujące	(44,09)	(2 034,68)		(15 789,18)	(1 936,62)	(19 804,57)
Likwidacja, zbycie	(3 887 522,25)	(35 670 863,10)	(3 140 448,82)	(1 674 262,87)	(243 297,62)	(44 616 394,66)
Pozostałe	(368 601,23)	(23 042 927,20)		(3 540 852,08)		(26 952 380,51)
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019	281 266 891,04	346 827 709,22	1 531 647,56	30 073 471,51	95 180,93	659 794 900,26
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO						
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2018	418 980 455,34	508 885 283,42	5 347 592,61	42 117 095,22	19 698 780,14	995 029 206,73
Nakłady inwestycyjne					63 639 181,64	63 639 181,64
Rozliczenie rzeczowych aktywów trwałych w budowie	21 153 686,42	32 903 811,66	157 952,11	519 837,22	(54 735 287,31)	
Likwidacja, zbycie	(5 831 946,83)	(42 024 179,91)	(270 266,22)	(2 165 391,63)	(179 281,31)	(50 471 065,90)
Pozostałe					(92 729,12)	(92 729,12)
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018	434 302 194,93	499 764 915,17	5 235 278,50	40 471 540,81	28 330 664,04	1 008 104 593,35
UMORZENIE ORAZ ODPISY AKTUALIZUJĄCE						
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2018	256 794 770,89	379 320 558,04	3 589 265,19	35 299 300,99	179 181,31	675 183 076,42
Amortyzacja	16 393 941,51	35 005 283,91	900 521,56	1 043 432,20		53 343 179,18
Odpisy aktualizujące	(5 069,96)	(7 628,39)	(223 441,64)	(2 125 712,17)	-179 181,31	-2 541 033,47
Likwidacja, zbycie	(4 520 035,37)	(41 976 892,38)		-16 236,68	340 415,17	(46 172 749,26)
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018	268 663 607,07	372 341 321,18	4 266 345,11	34 200 784,34	340 415,17	679 812 472,87

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Grupa w celu weryfikacji wartości odzyskiwalnej majątku trwałego wykonała test na utratę wartości. Ponieważ wyodrębnienie poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne jest wysoce trudne i pracochłonne oraz nie skutkowałoby znacząco lepszym przedstawieniem sytuacji jako ośrodek wypracowujący środki pieniężne przyjęto całą Grupę Kapitałowa Exatel. Prognozę EBITDA, nakładów oraz amortyzacji na rok 2020 przyjęto na podstawie zatwierzonego planu finansowego, wartości 2021-2024 przyjęto na podstawie estymacji trendów rynkowych. Uzyskaną w ten sposób wartość zdyskontowanych przepływów powiększoną o wartość rezydualną majątku porównano z wartością majątku trwałego oraz wartościami niematerialnymi i prawnymi. Prognozy zostały oparte na realnych założeniach i wartościach możliwych do realizacji. W ocenie GK Exatel nie istnieją przesłanki świadczące o utracie wartości posiadanych przez Grupę aktywów trwałych, w związku z tym Grupa nie dokonuje odpisów z tytułu utraty wartości posiadanego majątku trwałego.

Koszty finansowania zewnętrznego

W ciągu roku zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku jak i w okresach poprzednich, Grupa nie ujmowała w wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie kosztów finansowania zewnętrznego.

8. Przyszłe zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie około 22,9 mln PLN. Kwoty te przeznaczone będą głównie na rozbudowę sieci teletransmisyjnej Spółki, w tym m.in. budowę dowiązań do klientów Spółki oraz modernizację międzymiastowej sieci światłowodowej.

9. Prawo do użytkowania aktywów MSSF 16

	Dzierżawa włókien	Czysz za wynajem	Razem
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO			
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2019	8 392 396,34	11 689 306,28	20 081 702,62
Nabycie prawa do użytkowania aktywów	1 480 161,89	1 713 046,83	3 193 208,72
Likwidacja, zbycie		-627 537,61	-627 537,61
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019	9 872 558,23	12 774 815,50	22 647 373,73
UMORZENIE ORAZ ODPISY AKTUALIZUJĄCE			
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2019	0,00	0,00	0,00
Amortyzacja	2 646 589,39	650 522,90	3 297 112,29
Odpisy aktualizujące			0,0
Likwidacja, zbycie		-41 835,84	-41 835,84
Pozostałe			0,00
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019	2 646 589,39	608 687,06	3 255 276,45
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO	7 225 968,84	12 166 128,44	19 392 097,28

Na dzień 1 stycznia 2019 roku przeniesiono z wartości niematerialnych zakupione prawo wieczystego użytkowania gruntów o wartości netto 6 361 033,57 PLN, ponieważ jest elementem wyceny aktywa z tytułu prawa do użytkowania.

Wdrożenie MSSF 16 ma wpływ na strukturę sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów. W okresie 12 miesięcy 2019 roku w związku z implementacją nowego standardu nastąpił wzrost amortyzacji o 3,3 mln. złotych, wynik na działalności operacyjnej wzrósł o 653,4 tys. złotych. Zastosowanie nowego standardu spowodowało, iż miernik EBITDA jest wyższy o 4,0 mln. złotych.

10. Wartości niematerialne

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Oprogramowanie	6 338 627,31	5 700 691,57
Pozostałe licencje	5 462 473,27	6 336 521,24
Zakupione prawo wieczystego użytkowania gruntów		6 454 357,45
Inne wartości niematerialne	40 411 801,45	51 123 695,31
Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	1 184 648,72	2 909 405,04
WARTOŚĆ NETTO WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	53 397 550,75	72 524 670,61

Zmiany stanu wartości niematerialnych

	Wartość firmy	Oprogramowanie	Pozostałe licencje i patenty	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	Razem
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO						
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2019	48 583 418,67	31 092 672,02	32 257 006,55	218 796 188,43	2 909 405,04	333 638 690,71
Nakłady inwestycyjne					3 119 989,80	3 119 989,80
Rozliczenie wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania		2 673 337,34	2 094 510,29	33 402,39	(4 801 250,02)	
Pozostałe		(1 376 443,89)	(445 032,36)		(43 496,10)	(1 864 972,35)
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019	48 583 418,67	32 389 565,47	33 906 484,48	218 829 590,82	1 184 648,72	334 893 708,16
UMORZENIE ORAZ ODPISY AKTUALIZUJĄCE						
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2019	48 583 418,67	25 391 980,45	25 920 485,31	167 672 493,12		267 568 377,55
Amortyzacja		2 034 892,43	2 825 889,73	10 745 296,25		15 606 078,41
Pozostałe		(1 376 443,89)	(301 854,66)			(1 678 298,55)
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019	48 583 418,67	26 050 428,99	28 444 520,38	178 417 789,37		281 496 157,41

	Wartość firmy	Oprogramowanie	Pozostałe licencje i patenty	Zakupione prawo wieczystego użytkowania gruntów	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	Razem
WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO							
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2018	48 583 418,67	28 477 773,52	28 276 425,37	7 908 803,00	218 750 071,06	2 672 244,92	334 668 736,54
Nakłady inwestycyjne						7 106 009,17	7 106 009,17
Rozliczenie wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania		2 614 898,50	3 980 581,18		46 117,37	(6 641 597,05)	
Likwidacja, Zbycie							
Pozostałe						(227 252,00)	(227 252,00)
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018	48 583 418,67	31 092 672,02	32 257 006,55	7 908 803,00	218 796 188,43	2 909 405,04	341 547 493,71
UMORZENIE ORAZ ODPISY AKTUALIZUJĄCE							
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2018	48 583 418,67	23 441 952,80	22 373 476,81	1 361 121,67	156 930 663,03		252 690 632,98
Amortyzacja		1 950 027,65	3 547 008,50	93 323,88	10 741 830,09		16 332 190,12
Odписы aktualizujące							
Likwidacja, zbycie							
Pozostałe							
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018	48 583 418,67	25 391 980,45	25 920 485,31	1 454 445,55	167 672 493,12		269 022 823,10

Wartości niematerialnie nieoddane do użytkowania

Prezentowana kwota wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania na dzień 31 grudnia 2019 roku dotyczy głównie modernizacji systemów korporacyjnych

11. Leasing

11.1 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Grupa ponosi koszty opłat rocznych z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów. Wysokość tych kosztów w ciągu roku zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku wyniosła 84 377,04 PLN. Zgodnie z MSSF 16 prawo wieczystego użytkowania gruntu w roku 2018 ujęte było w aktywach, natomiast w roku 2019 ujęte jest jako leasing finansowy.

11.2 Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

Na dzień sprawozdawczy oraz w okresie porównywalnym Grupa nie wystąpiły należności z tytułu umów leasingu operacyjnego.

11.3 Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień sprawozdawczy oraz w okresie porównywalnym Grupa zidentyfikowała zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego.

Płatne w okresie	Stan na dzień 31 grudnia 2019		Stan na dzień 31 grudnia 2018	
	Wartość nominalna	Wartość bieżąca	Wartość nominalna	Wartość bieżąca
Do jednego roku	2 365 569,02	1 766 978,76	235 603,25	211 796,98
Od roku do 3 lat	12 266 476,30	7 623 039,52	341 872,51	314 373,43
Od 3 do 5 lat	1 953 200,08	1 953 200,08	17 204,88	16 781,63
Powyżej 5 lat	2 950 007,32	2 950 007,32		
Razem	19 535 252,72	14 293 225,68	594 680,64	542 952,04
Przyszły koszt odsetkowy	-5 242 027,04		-51 728,60	
Razem wartość bieżąca minimalnych opłat	14 293 225,68		542 952,04	
Zobowiązanie krótkoterminowe	1 766 978,76		211 796,98	
Zobowiązanie długoterminowe	12 526 246,92		331 155,06	
Wartość zobowiązań z tytułu leasingu od 1 stycznia 2019				14 263 621,09
Naliczone odsetki w okresie				692 864,78
Rozliczone płatności z tytułu leasingu				-4 018 535,88
Nowe umowy leasingowe				3 938 327,15
rozwiązanie umów leasingowych (zakończone)				-583 051,46
				14 293 225,68
Zobowiązania z tytułu leasingu długoterminowe				12 526 246,92
Zobowiązania z tytułu leasingu krótkoterminowe				1 766 978,76

11.4 Należności z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień sprawozdawczy Grupa zidentyfikowała poniżej prezentowane należności z tytułu leasingu finansowego.

W okresie porównywalnym należności z tego tytułu nie wystąpiły.

Stan na dzień 31 grudnia 2019 roku

	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie do 1 roku	39 000,00	36 577,35
W okresie od 1 do 5 lat		
Powyżej 5 lat		
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	39 000,00	36 577,35
Koszty finansowe	-2 822,65	
Wartość bieżąca minimalnych opłat	36 177,35	36 577,35
Krótkoterminowe	36 577,35	
Długoterminowe		

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku

	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie do 1 roku	59 060,00	46 833,47
W okresie od 1 do 5 lat	40 280,00	37 457,36
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	99 340,00	84 290,83
Koszty finansowe	-15 049,17	
Wartość bieżąca minimalnych opłat	84 290,83	
Krótkoterminowe	46 833,47	
Długoterminowe	37 457,36	

Należności z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu prezentowane są w sprawozdaniu w pozycji

„należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności”.

12. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

GK Exatel SA w 2019 roku rozpoczęła wraz z polską firmą z sektora MŚP – Enamor International wspólnie kontrolowaną działalność. Celem projektu jest stworzenie w przeciągu 3 lat prototypu polskiej programowalnej platformy sprzętowej SDNbox do sieci telekomunikacyjnej, w oparciu o ogólnodostępne komponenty i interfejsy sieciowe, wraz z implementacją wybranych funkcji sieciowych (router, przełącznik, szyfrator, sonda, firewall, anty-DDoS, Multi-Access Edge Computing (MEC)). Grupa otrzymała dofinansowanie ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na realizację projektu badawczo-rozwojowego SDNbox. Rozwiązanie można sklasyfikować jako innowacyjne w skali kraju – podobne podejście nie jest implementowane i dostępne na rynku krajowym. Będzie bazowało na najnowszych układach programowalnych, co w konsekwencji umożliwi budowę najnowocześniejszych urządzeń z perspektywą długiej obecności na rynku. Stworzenie własnego urządzenia pozwoli Spółce EXATEL osiągnąć następujące długofalowe cele rynkowe:

- wprowadzenie nowych produktów do portfolio usługowego w domenie transmisji danych,
- poprawę efektywności kosztowej usług telekomunikacyjnych świadczonych przez EXATEL, która przełoży się na lepszą konkurencyjność na rynku operatorów telekomunikacyjnych,
- rozwój rynku dostawców komponentów urządzeń oraz rozwiązań programowych dla SDNbox,
- wprowadzenie urządzenia do obrotu rynkowego,
- aktywizację środowiska konstruktorów urządzeń i sieci telekomunikacyjnych,
- tworzenie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwie oraz jednostkach współpracujących, w ramach efektu dyfuzji zewnętrznej.

Grupa Kapitałowa Exatel posiada z tytułu wspólnie kontrolowanej działalności zobowiązania warunkowe tj. zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy na okres realizacji projektu oraz na okres trwałości projektu w formie weksla in blanco opatrzonego klauzulą „nie na zlecenie” z podpisem notarialnie poświadczonym lub złożonym w obecności osoby upoważnionej przez Instytucję Pośredniczącą wraz z deklaracją wekslową.

13. Podatek odroczonej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
ELEMENTY AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO		
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową rzeczowych aktywów trwałych	17 576 580,08	13 690 778,00
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową aktywów finansowych	2 043 851,00	1 240 097,00
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową zapasów	26 202,00	98 396,00
Wynagrodzenia i świadczenia dla pracowników	378 503,00	473 897,00
Rezerwy na świadczenia pracownicze	256 121,00	136 304,00
Pozostałe rezerwy	132 910,00	155 764,00
Koszty okresu niezrealizowane podatkowo	1 278 308,00	1 384 108,00
Naliczenie premii dla pracowników	1 052 210,00	1 318 992,00
Straty podatkowe		
Pozostałe – rozliczenie przychodów	4 652 588,00	4 558 648,00
AKTYWA BRUTTO Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	27 397 273,08	23 056 984,00
Odpis aktualizujący wartość aktywów		
AKTYWA NETTO Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	27 397 273,08	23 056 984,00
	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
ELEMENTY REZERWY Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO		
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową rzeczowych aktywów trwałych		36 921,00
Naliczone odsetki od lokat i należności	21 026,00	144 958,00
Przychody okresu niezrealizowane podatkowo	20 784,00	47 854,00
Pozostałe	47 471,00	7 913,00
REZERWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	89 281,00	237 646,00
PO SKOMPENSOWANIU SALD PODATEK ODROZONEJ SPÓŁKI PREZENTOWANY JEST JAKO:		
Aktywo z tytułu podatku dochodowego	27 307 992,08	22 819 338,00
Rezerwa z tytułu podatku dochodowego		

14. Zapasy

	Stan na dzień 31 grudnia 2019			Stan na dzień 31 grudnia 2018		
	Koszt historyczny	Odpis aktualizujący	Wartość netto	Koszt historyczny	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Materiały	805 430,60	-42 725,02	762 705,58	1 262 622,08	-177 457,70	1 085 164,38
Półprodukty i produkcja w toku	1 558 017,36		1 558 017,36	562 617,43		562 617,43
ZAPASY, RAZEM	2 363 447,96	-42 725,02	2 320 722,94	1 825 239,51	-177 457,70	1 647 781,81

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
ODPIS AKTUALIZUJĄCY ZAPASY NA DZIEŃ 1 STYCZNIA	177 457,70	350 334,75
Utworzenie odpisu		146 963,10
Rozwiązanie odpisu	-2 406,96	-20 314,78
Wykorzystanie odpisu	-132 325,72	-299 525,37
ODPIS AKTUALIZUJĄCY ZAPASY NA DZIEŃ 31 GRUDNIA	42 725,02	177 457,70

Utworzenie odpisów aktualizujących dotyczyło głównie zapasów materiałów w związku z utratą ich przydatności.

Z kolei odwrócenie odpisów aktualizujących, powyżej uprzednio określonej wartości bilansowej, dotyczyło głównie zapasów materiałów w związku z ich zbyciem lub zagospodarowaniem.

15. Pozostałe aktywa krótko i długoterminowe

15.1 Pozostałe aktywa długoterminowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Dzierżawa włókien, kanalizacji, gruntu	8 940 152,64	9 002 732,24
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	40 315,54	13 124,42
POZOSTAŁE AKTYWA , RAZEM	8 980 468,18	9 015 856,66

15.2 Pozostałe aktywa krótkoterminowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
KOSZTY ROZLICZANE W CZASIE		
Ubezpieczenia majątkowe i deliktowe	190 511,77	252 200,94
Usługi informatyczne, doradcze, instalacyjne	1 042 058,14	1 330 646,55
Koszty eksploatacji i remontów		1 602 941,38
Prowizje		3 388,90
Dzierżawa kanalizacji, łącz, gruntu	880 169,10	852 408,34
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	2 152 452,94	466 496,34
INNE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE		
Należności z tytułu naliczonego VAT	12 389 521,04	16 091 474,16
Zaliczki na dostawy rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		
Pozostałe aktywa krótkoterminowe		272 160,72
POZOSTAŁE AKTYWA, RAZEM	16 654 712,99	20 871 717,33

16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów składa się z następujących pozycji:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Środki pieniężne w banku	11 833 970,29	8 701 696,27
Lokaty typu overnight	28 116 906,71	19 235 145,37
Lokaty krótkoterminowe	20 022 301,36	37 143 772,34
RAZEM	59 973 178,36	65 080 613,98
Odsetki naliczone od środków pieniężnych, nie otrzymane na dzień sprawozdawczy	22 301,36	25 104,11
Różnice kursowe od środków pieniężnych w walutach	9 403,22	36 124,14
Saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów wykazanych w rachunku przepływów	59 973 178,36	65 080 613,98

17. Działalność zaniechana

W ciągu roku zakończonego dnia 31 grudnia 2019 roku Grupa nie zaniechała żadnych istotnych obszarów swojej działalności.

18. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów. Fundusz nie posiada rzeczowych aktywów trwałych. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Pożyczki udzielone pracownikom	70 500,00	22 000,00
Środki pieniężne	168 323,58	137 591,02
Zobowiązania funduszu		
SALDO PO SKOMPENSOWANIU	238 823,58	159 591,02
Odpis na Fundusz w okresie	488 356,88	452 685,00

19. Kapitały własne

Podstawowym założeniem polityki Grupy w zakresie zarządzania kapitałami jest utrzymanie optymalnej struktury kapitału w długim okresie, zapewnienie dobrego standingu finansowego i bezpiecznych wskaźników struktury kapitału, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki. Istotne jest także utrzymanie silnej bazy kapitałowej, będącej podstawą budowania zaufania ze strony przyszłych inwestorów, kredytodawców oraz rynku i zapewniającej przyszły rozwój Spółki.

19.1 Kapitał podstawowy

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Ilość akcji uprzywilejowanych serii A o wartości nominalnej 69,00 złotych każda	35 200	35 200
Ilość akcji zwykłych serii B o wartości nominalnej 69,00 złotych każda	20 320	20 320
Ilość akcji zwykłych serii C o wartości nominalnej 69,00 złotych każda	30 000	30 000
Ilość akcji zwykłych serii D o wartości nominalnej 69,00 złotych każda	169 000	169 000
Ilość akcji zwykłych serii E o wartości nominalnej 69,00 złotych każda	7 691	7 691
Ilość akcji zwykłych serii F o wartości nominalnej 69,00 złotych każda	10 000	10 000
Ilość akcji zwykłych serii G o wartości nominalnej 69,00 złotych każda	1 350 000	1 350 000
Ilość akcji zwykłych serii H o wartości nominalnej 69,00 złotych każda	1 000 000	1 000 000
Ilość akcji zwykłych serii I o wartości nominalnej 69,00 złotych każda	3 111 975	3 111 975
Ilość akcji zwykłych serii J o wartości nominalnej 69,00 złotych każda	2 326 977	2 326 977
Ilość akcji zwykłych serii K o wartości nominalnej 69,00 złotych każda	268 115	268 115
Ilość akcji uprzywilejowanych serii L o wartości nominalnej 69,00 złotych każda	30 777	30 777
Ilość akcji zwykłych serii M o wartości nominalnej 69,00 złotych każda	156	156
ŁĄCZNA ILOŚĆ AKCJI	8 360 211	8 360 211

W ciągu okresu sprawozdawczego nie nastąpiły zmiany w strukturze i wysokości kapitału podstawowego.

Po dniu sprawozdawczym do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany w wysokości kapitału podstawowego Spółki.

Prawa akcjonariuszy - Uprawnienia Skarbu Państwa dotyczące działalności Spółki

Do dnia 29 marca 2017 roku spółki Grupy Kapitałowej Exatel S.A. wchodziły w skład Grupy Kapitałowej PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. w stosunku do której Skarb Państwa posiada szczególne uprawnienia, dopóki pozostaje jej akcjonariuszem. W wyniku zawarcia umowy sprzedaży akcji Exatel S.A., jedynym akcjonariuszem Spółki Exatel S.A. jest obecnie Skarb Państwa.

Szczególne uprawnienia Skarbu Państwa, które mają zastosowanie do spółek z Grupy Kapitałowej, przewiduje ustawa z dnia 16 grudnia 2016 roku o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

19.2 Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zyski zatrzymane niepodlegające podziałowi, to kwoty które nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy.

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Kwoty zawarte w pozycji zyski zatrzymane niepodlegające podziałowi		
▪ Wysokość zysków/strat ujętych w zyskach zatrzymanych poprzez pozycję innych całkowitych dochodów		501 438,34
Zyski/straty zatrzymane, podlegające podziałowi	-108 766 830,39	-95 744 699,09
Łącznie zyski/straty zatrzymane wykazywane w sprawozdaniu	-108 766 830,39	-95 243 260,75

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, podmioty mające status spółek akcyjnych są obowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele. Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

19.3 Zysk przypadający na jedną akcję

Zasadniczo zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Natomiast zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
ZYSK/STRATA NETTO	-13 455 356,18	-21 542 981,40
ZYSK NETTO PRZYPADAJĄCY NA ZWYKŁYCH AKCJONARIUSZY SPÓŁKI, ZASTOSOWANY DO OBLICZENIA ZYSKU NA JEDNĄ AKCJĘ		
Liczba akcji zwykłych na początek okresu sprawozdawczego	8 360 211	8 360 211
Liczba akcji zwykłych na koniec okresu sprawozdawczego	8 360 211	8 360 211
ŚREDNIOWAŻONA LICZBA WYEMITOWANYCH AKCJI ZWYKŁYCH ZASTOSOWANA DO OBLICZENIA ZYSKU NA JEDNĄ AKCJĘ	8 360 211	8 360 211
ZYSK NETTO I ROZWODNIONY ZYSK NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ (W ZŁOTYCH)	-1,61	-2,57

Liczba akcji zwykłych przyjęta do wyliczenia wskaźnika nie obejmuje akcji własnych nabytych w celu umorzenia.

19.4 Dywidendy.

Dywidenda z zysków okresu zakończonego dnia 31 grudnia 2019 roku

W ciągu okresu sprawozdawczego oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółki nie dokonywały wypłat zaliczek na poczet dywidendy a niniejsze sprawozdanie finansowe sporządzone zostało przed podziałem zysku i ustaleniem wysokości dywidendy.

Dywidenda z zysków okresu zakończonego dnia 31 grudnia 2018 roku

W ciągu okresu sprawozdawczego zakończonego 31 grudnia 2018 roku Grupa nie dokonywała wypłat z tytułu dywidendy.

20. Rezerwy

Bieżąca wartość księgowa rezerw przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Sprawy sądowe	324 000,00	144 000,00
Roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości	277 018,77	100 000,00
Naprawy gwarancyjne	469 854,59	415 691,47
Pozostałe rezerwy	226 675,07	581 347,55
RAZEM REZERWY	1 297 548,43	1 241 039,02

Zmiany stanu rezerw

	Spory sądowe	Roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości	Pozostałe	Razem
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2019	144 000,00	100 000,00	997 039,02	1 241 039,02
Utworzone rezerwy	180 000,00	177 018,77		357 018,77
Rozwiązane rezerwy			-300 509,36	-300 509,36
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019	324 000,00	277 018,77	696 529,66	1 297 548,43

	Spory sądowe	Roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości	Pozostałe	Razem
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2018		100 000,00	1 244 772,08	1 344 772,08
Utworzone rezerwy	144 000,00		1 859 068,37	2 003 068,37
Rozwiązane rezerwy			-2 106 801,43	-2 106 801,43
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018	144 000,00	100 000,00	997 039,02	1 241 039,02

21. Świadczenia pracownicze

	Świadczenia po okresie zatrudnienia (emerytalne)	Niewykorzystane urlopy	Rezerwa na premie	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2019	717 392,76	2 494 197,66	6 942 063,60	394 622,69	10 548 276,71
Zyski i straty aktuarialne z wyłączeniem korekty stopy dyskonta	-17 628,42				-17 628,42
Korekta stopy dyskontowej	89 201,66				89 201,66
Koszty bieżącego zatrudnienia	34 000,88				34 000,88
Koszty odsetek	20 793,19				20 793,19
Wypłacone świadczenia / Wykorzystane rezerwy	-93 289,17				-93 289,17
Utworzone rezerwy		119 121,50	3 539 770,51		3 658 892,01
Rozwiązane rezerwy			-4 618 656,45	-126 279,27	-4 744 935,72
Pozostałe zmiany					0,00
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019	750 470,90	2 613 319,16	5 863 177,66	268 343,42	9 495 311,14

	Świadczenia po okresie zatrudnienia (emerytalne)	Niewykorzystane urlopy	Rezerwa na premie	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Razem
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2018	690 769,63	2 727 908,95	2 731 878,66	310 436,53	6 460 993,77
Zyski i straty aktuarialne z wyłączeniem korekty stopy dyskonta	-21 081,24				-21 081,24
Korekta stopy dyskontowej	20 589,52				20 589,52
Koszty bieżącego zatrudnienia	34 868,34				34 868,34
Koszty odsetek	22 963,97				22 963,97
Wypłacone świadczenia / Wykorzystane rezerwy	-30 717,46	-142 861,16			-173 578,62
Utworzone rezerwy			6 882 461,38	84 186,16	6 966 647,54
Rozwiązane rezerwy		-90 850,13	-2 672 276,44		-2 763 126,57
Pozostałe zmiany					0,00
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018	717 392,76	2 494 197,66	6 942 063,60	394 622,69	10 548 276,71

Wartość rezerw na świadczenia pracownicze wykazywana w sprawozdaniu finansowym pochodzi z wyceny przygotowanej przez niezależnego aktuarium. Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień sprawozdawczy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Stopa dyskontowa (%)	2,00%	3,10%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	-	2,50%
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	6,20%	6,21%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	0,00%	0,00%

Bieżąca wartość księgowa rezerw na świadczenia pracownicze:

	Stan na dzień 31 grudnia 2019		Stan na dzień 31 grudnia 2018	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Świadczenia po okresie zatrudnienia (emerytalne)	656 370,90	94 100,00	540 132,76	177 260,00
Świadczenia pracownicze - premie i narzuty		5 863 177,66		6 942 063,60
Rezerwa na urlopy		2 613 319,16		2 494 197,66
Świadczenia po okresie zatrudnienia		268 343,42		394 622,69
RAZEM REZERWY	656 370,90	8 838 940,24	540 132,76	10 008 143,95

Na podstawie danych otrzymanych od aktuarium Grupa szacuje, że wpływ zmiany założeń na wysokość rezerw na świadczenia emerytalne i rentowe, byłby następujący:

- przyjęcie stopy dyskonta wyższej o 1 punkt procentowy (p.p.) spowodowałoby zmniejszenie wysokości odpowiednich rezerw o około 11%, a przyjęcie stopy niższej o 1 p.p. spowodowałoby zwiększenie wysokości odpowiednich rezerw o około 13,2 %.

Rezerwa na niewykorzystane urlopy

Grupa tworzy rezerwę na ewentualne świadczenia pracownicze związane z niewykorzystanymi urlopami. Wysokość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi około 2,6 mln PLN (2,7 mln PLN w okresie porównywalnym).

22. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe

22.1 Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE PRZYCHODÓW		
Przyszłe przychody z dzierżawy łączny	21 975 252,54	21 190 247,03
Przychody z usług bezpieczeństwa	222 230,45	732 401,81
DŁUGOTERMINOWE DOTACJE I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE PRZYCHODÓW, RAZEM	22 197 482,99	21 922 648,84

22.2 Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE PRZYCHODÓW		
Przychody z usług bezpieczeństwa	522 271,36	510 171,36
Przychody z dzierżawy	2 899 480,44	2 581 133,73
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe przychodów	1 068 546,31	451 882,63
Dotacje	151 051,53	1 155 799,31
KRÓTKOTERMINOWE DOTACJE I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE PRZYCHODÓW, RAZEM	4 641 349,64	4 698 987,03

Grupa Exatel otrzymuje dofinansowania z funduszy UE oraz funduszy krajowych w ramach realizacji prowadzonych projektów badawczo-rozwojowych.

Projekt SDNbox - celem projektu jest stworzenie w ciągu trzech lat prototypu polskiej programowalnej platformy sprzętowej SDNbox do sieci telekomunikacyjnej.

GK EXATEL wraz z polską firmą Enamor International Sp. z o.o., otrzymał dofinansowanie ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na realizację projektu badawczo-rozwojowego SDNbox – umowa o dofinansowanie została podpisana w dniu 27 sierpnia 2018 roku.

Stworzenie własnego urządzenia pozwoli Grupie osiągnąć następujące długofalowe cele rynkowe:

- wprowadzenie nowych produktów do portfolio usługowego w domenie transmisji danych,
- poprawę efektywności kosztowej usług telekomunikacyjnych świadczonych przez EXATEL, która przełoży się na lepszą konkurencyjność na rynku operatorów telekomunikacyjnych,
- rozwój rynku dostawców komponentów urządzeń oraz rozwiązań programowych dla SDNbox,
- wprowadzenie urządzenia do obrotu rynkowego,
- aktywizację środowiska konstruktorów urządzeń i sieci telekomunikacyjnych,
- tworzenie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwie oraz jednostkach współpracujących, w ramach efektu dyfuzji zewnętrznej.

Projekt SDNbox będzie realizowany z wykorzystaniem podejścia SDN (Software Defined Networking). Gotowy produkt ma powstać po 36 miesiącach pracy. W tym czasie urządzenie zostanie przetestowane w praktyce.

Okres realizacji projektu to 36 miesięcy od czerwca 2018 do maja 2021 roku. Wartość projektu dla EXATEL to 11.940 582,35 PLN. Maksymalna łączna wysokość dofinansowania z funduszy UE wynosi: 7.619 894,79 PLN. Otrzymana łączna kwota dofinansowania w 2019 roku to 2.497 315,95 PLN. Nakłady na prace badawcze ujęte w kosztach 2019 r wyniosły 1 897 386,24 PLN.

Projekt TAMA - celem projektu jest budowa autorskiego rozwiązania przeciwdziałającego atakom typu DDoS (ang. Distributed Denial of Service) w sieciach operatorskich i jego wdrożenie. EXATEL jest liderem projektu oraz Politechnika Warszawska (konsorcjant) otrzymały w 2018 roku dofinansowanie ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na projekt TAMA w ramach programu CyberSecIdent – umowa o finansowanie została podpisana w dniu 30 maja 2018 roku. Projekt dotyczy budowy autorskiego rozwiązania przeciwdziałającego atakom typu DDoS w sieciach operatorskich. Wprowadzenie nowego rozwiązania pozwoli na wzrost konkurencyjności Spółki poprzez rozszerzenie portfolio usług, wzrost przychodów w wyniku sprzedaży nowych/rozszerzonych usług i minimalizację kosztów działalności, dzięki ograniczeniu użycia rozwiązań firm zewnętrznych. Istotnym celem projektu jest częściowe uniezależnienie się od rozwiązań zagranicznych i rozwój innowacyjności Spółki dzięki współpracy z jednostką naukową.

Okres realizacji projektu to 18 miesięcy od maja 2018 roku do października 2019 roku. Wartość netto projektu dla GK EXATEL to 4.670 570,00 PLN. Dofinansowanie NCBR (fundusze krajowe) w kwocie 2.963 446,00 PLN. Otrzymana od NCBR kwota netto dofinansowania w 2019 roku: 692 003,93 PLN. Nakłady na prace badawcze ujęte w kosztach 2019 r wyniosły 1 299 921,11 PLN.

Projekt SDNcore - przedmiotem projektu jest stworzenie programowalnej platformy SDNcore, która umożliwi budowę łatwo skalowalnej szkieletowej i agregacyjnej sieci SDN (Software Defined Network) stanowiącej dźwignię wdrożenia sieci 5G w Polsce.

Platforma będzie się składała z:

- Urządzenia SDNcore - realizującego funkcję warstwy przekazu danych
- Sterownika SDN - realizującego funkcję warstwy sterowania i zarządzania elementami sieci
- Portalu Operatora - interfejsu użytkownika, pozwalającego na zarządzanie siecią SDN oraz usługami
- Portal Klienta - interfejsu użytkownika, umożliwiającego zarządzanie usługą Network as a Service (NaaS) oraz monitorowanie pozostałych usług.

Platforma SDNcore projektowana jest z myślą o wirtualizacji sieci. Umożliwi ona tzw. "network slicing", co jest jedną z głównych technik związanych z siecią 5G oraz pozwoli na wdrożenie nowatorskiej usługi NaaS, umożliwiającej współdzielenie infrastruktury sieciowej przez operatorów.

Projekt SDNcore został w 2019 roku rekomendowany do dofinansowania ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju ramach programu Ścieżka dla Mazowsza – umowa o dofinansowanie została podpisana w dniu 30 grudnia 2019 roku. Gotowy produkt ma powstać po 36 miesiącach pracy.

Okres realizacji projektu: 36 miesięcy (maj 2020 roku – kwiecień 2023 roku).

Budżet:

- Wartość Projektu dla EXATEL: 22 885 816,18 PLN;
- Maksymalna łączna wysokość dofinansowania z NCBR wynosi: 14 113 936,23 PLN

Stan budżetu: Otrzymana łączna kwota dofinansowania w 2019 roku: 0,00 PLN

23. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

Główne składniki pozostałych zobowiązań niefinansowych na poszczególne dni sprawozdawcze przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2019
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	877 775,28	581 629,37
Zobowiązanie z tytułu PFRON	54 727,00	37 640,00
Zobowiązania z tytułu PPK	126 004,19	
Podatek dochodowy od osób fizycznych	858 501,00	748 496,00
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	1 854 035,18	1 224 154,31
Zobowiązanie z tytułu VAT	589 443,26	
Zobowiązanie z tytułu usługi powszechnej	2 400 000,00	2 200 000,00
Inne	220 763,13	-442 648,43
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA , RAZEM	6 981 249,04	4 349 271,25

W roku 2019 Grupa zdecydowała się na zmianę zasad prezentacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych, zaległych urlopów, premii i podobnych przenosząc kwotę 5 732 096,83 PLN z pozycji „pozostałe zobowiązania niefinansowe” do pozycji „zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych” w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2018 r. Grupa przekształciła dane porównawcze prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w nocy 21.

Na dzień sprawozdawczy Grupa dokonała szacunku ryzyka związanego z działalnością gospodarczą w tym z prowadzonymi sprawami sądowymi, postępowaniami z tytułu dopłat do usług powszechnych. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego za rok 2019 Grupa oszacowała poziom tego ryzyka na 2,4 mln PLN (2,7 mln w 2018 roku). Sprawy sądowe dotyczą bezumownego korzystania z nieruchomości.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

24. Instrumenty finansowe

24.1 Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

24.1.1 Pożyczki i należności

	Stan na dzień 31 grudnia 2019		Stan na dzień 31 grudnia 2018	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Należności z tytułu dostaw i usług		51 707 520,65		67 099 228,65
Pozostałe należności	189 376,13	1 993 401,09	351 526,61	1 984 548,75
NALEŻNOŚCI I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	189 376,13	53 700 921,74	351 526,61	69 083 777,40

Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług dotyczą głównie należności z tytułu sprzedaży usług telekomunikacyjnych.

Dodatkowe informacje dotyczące należności handlowych zostały zaprezentowane w nocie 25.5 niniejszego sprawozdania finansowego.

24.1.2 Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

	Stan na dzień 31 grudnia 2019		Stan na dzień 31 grudnia 2018	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		45 051 979,59		48 957 375,14
Zakup rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		9 999 617,99		15 364 514,78
Otrzymane kaucje i wadła		284 415,80		333 687,68
Inne	1 525,00	314 087,48	3 655,40	197 643,02
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	1 525,00	55 650 100,86	3 655,40	64 853 220,62

24.2 Sprawozdanie z całkowitych dochodów

Poniżej przedstawiono łączny wpływ poszczególnych kategorii instrumentów finansowych na przychody i koszty finansowe.

ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2019	Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	RAZEM
Dywidendy				
Przychody/ (Koszty) z tytułu odsetek			-37 527,67	-37 527,67
Różnice kursowe			-52 113,36	-52 113,36
Rozwiązanie odpisów aktualizujących / zwiększenie wartości			19 431,65	19 431,65
Utworzenie odpisów aktualizujących/ zmniejszenie wartości				0,00
Zysk/ (strata) ze zbycia inwestycji			1,00	1,00
OGÓŁEM ZYSK/ (STRATA)			-70 208,38	-70 208,38

ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2018	Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	RAZEM
Dywidendy				
Przychody/ (Koszty) z tytułu odsetek			1 128 333,59	1 128 333,59
Różnice kursowe			498 692,18	498 692,18
Rozwiązanie odpisów aktualizujących / zwiększenie wartości			-393 541,94	-393 541,94
Utworzenie odpisów aktualizujących/ zmniejszenie wartości				0,00
Zysk/ (strata) ze zbycia inwestycji				
OGÓŁEM ZYSK/ (STRATA)			1 233 483,83	1 233 483,83

25. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa Kapitałowa Exatel z tytułu prowadzonej działalności narażona jest na następujące typy ryzyka finansowego:

- ryzyko płynności;
- ryzyko rynkowe, w tym: ryzyko stopy procentowej; ryzyko walutowe; ryzyko cenowe;
- ryzyko kredytowe.

Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie Kapitałowej Exatel jest ograniczenie wahań poziomu przepływów pieniężnych i wyniku finansowego wynikających z ekspozycji spółek Grupy na ryzyko rynkowe.

25.1 Ryzyko płynności

Grupa prowadzi aktywną politykę inwestowania wolnych środków pieniężnych, monitoruje stan nadwyżek finansowych oraz dokonuje prognoz przyszłych przepływów pieniężnych. Wolne środki pieniężne inwestowane są w instrumenty finansowe w celu maksymalizacji przychodów.

Grupa narażona jest na ryzyko płynności w obszarze:

- podstawowej działalności – ryzyko płynności powstaje na skutek niedopasowania struktury terminów operacyjnych przepływów pieniężnych, dat realizacji aktywów i zobowiązań;
- lokowania wolnych środków pieniężnych spółek Grupy – ryzyko płynności powstaje na skutek pojawienia się konieczności upłynnienia posiadanych aktywów finansowych.

W roku 2019 jednostka dominująca nie korzystała z zewnętrznych źródeł finansowania i regulowała zobowiązania z własnych środków pieniężnych. Jednostka zależna korzystała zewnętrznego źródła finansowania - leasingu finansowego.

Tabela poniżej przedstawia wymagalność zobowiązań finansowych Grupy według daty wymagalności na podstawie umownych niedyskontowanych płatności.

STAN NA 31 GRUDNIA 2019	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Powyżej 1 roku	Razem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	55 650 100,86			55 650 100,86
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	441 744,69	1 325 234,07	12 526 246,92	14 293 225,68
Razem zobowiązania, w tym:	56 091 845,55	1 325 234,07	12 526 246,92	69 943 326,54

STAN NA 31 GRUDNIA 2018	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Powyżej 1 roku	Razem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	66 045 696,45			66 045 696,45
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu				
RAZEM	66 045 696,45			66 045 696,45

25.2 Ryzyko stopy procentowej

Grupa w 2019 roku posiadała zobowiązania narażone na ryzyko stopy procentowej (leasing). Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczyło również inwestowania wolnych środków pieniężnych w lokaty. Większość środków pieniężnych stanowią lokaty krótkoterminowe (do 3 miesięcy) o stałym oprocentowaniu.

Poniższa tabela prezentuje lukę stopy procentowej, stanowiącą ekspozycję Grupy na ryzyko stopy procentowej, oraz koncentrację tego ryzyka w podziale na waluty oraz rodzaj oprocentowania:

		Rodzaj oprocentowania	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Aktywa finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej	PLN	Stale		
		Zmienne	52 991 706,27	59 049 710,12
	Inne waluty	Stale		
		Zmienne	6 981 472,09	3 892 727,68
		Rodzaj oprocentowania	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Zobowiązania finansowe narażone na ryzyko stopy procentowej	PLN	Stale		
		Zmienne	956 106,71	542 952,04
	Inne waluty	Stale		
		Zmienne		

25.3 Ryzyko walutowe

W Grupie można zidentyfikować dwie kategorie ekspozycji na ryzyko walutowe:

Ekspozycja na ryzyko transakcyjne – wynika z faktu, iż część przepływów pieniężnych związanych z podstawową działalnością biznesową Grupy jest denominowana lub indeksowana do kursów walut obcych. Ryzyko walutowe odnosi się do zmienności przyszłych przepływów pieniężnych denominowanych/indeksowanych do walut obcych na skutek zmian kursów walutowych.

Ekspozycja na ryzyko translacyjne – powstaje na skutek przeliczenia pozycji bilansowych wyrażonych w walutach obcych na walutę sprawozdania finansowego Grupy tj. PLN. Analogicznie jak w przypadku ryzyka transakcyjnego brak pewności, co do przyszłego kształtowania się kursów walutowych, według których dokonane będzie przeliczenie sprawozdania finansowego na dzień bilansowy powoduje niepewność, co do wartości tych pozycji w PLN na dzień bilansowy oraz związanych z nimi przychodów i kosztów finansowych z tytułu różnic kursowych wykazanych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Poniżej przedstawione zostały główne elementy stanowiące źródła ekspozycji na ryzyko walutowe Grupy :

- wydatki inwestycyjne denominowane/indeksowane do kursów walut obcych;
- transakcje sprzedaży usług dzierżawy łączy i tranzytu głosu denominowane w walutach obcych;
- transakcje zakupu dzierżawy łączy, rozliczeń międzyoperatorskich, serwisu urządzeń, usług kolokacji denominowane w walutach obcych;

Poniższe tabele prezentują ekspozycję Spółki na ryzyko walutowe w podziale na poszczególne klasy instrumentów finansowych:

	łączna wartość w sprawozdaniu w PLN	POZYCJA WALUTOWA NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019					
		EUR		USD		SDR	
		waluta	PLN	waluta	PLN	waluta	PLN
AKTYWA FINANSOWE							
Należności z tytułu dostaw i usług	51 707 520,65	2 685 387,59	11 440 961,36	1 780 416,73	6 784 269,29		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	59 973 178,36	1 634 281,99	6 959 589,86	5 761,97	21 882,23		
Pozostałe należności	2 182 777,22	28 734,25	122 196,73				
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE							
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	69 943 326,54	1 553 359,38	6 616 205,00	836 610,06	3 184 503,02	722,02	3 799,99
		2 795 044,45	11 906 542,95	949 568,64	3 621 648,50	(722,02)	(3 799,99)
POZYCJA WALUTOWA NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018							
	łączna wartość w sprawozdaniu w PLN	POZYCJA WALUTOWA NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018					
		EUR		USD		SDR	
		waluta	PLN	waluta	PLN	waluta	PLN
AKTYWA FINANSOWE							
Należności z tytułu dostaw i usług	67 099 228,65	2 028 960,22	8 638 775,35	1 262 766,12	4 670 004,55		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	65 080 613,98	875 105,98	3 762 955,71	34 559,08	129 771,97		
Pozostałe należności	2 336 075,36	24 869,84	105 729,84				
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE							
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	65 396 172,66	1 152 141,35	4 953 661,77	665 513,21	2 504 330,80	722,02	3 769,81
POZYCJA WALUTOWA NETTO		1 776 794,69	7 553 799,13	631 811,99	2 295 445,72	(722,02)	(3 769,81)

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

25.4 Ryzyko cen usług

Grupa z racji prowadzonej działalności narażona jest na zmienność przepływów pieniężnych oraz wyników finansowych z tytułu zmian cen usług: dzierżawy łącza i transmisji danych. Istniejąca na rynku krajowym silna konkurencja wymuszała znaczący spadek cen dla aktualnych klientów w celu ich utrzymania.

25.5 Ryzyko kredytowe

Grupa narażona jest na ryzyko kredytowe związane przede wszystkim z należnościami handlowymi.

Ryzyko kredytowe jest związane z potencjalnym zdarzeniem kredytowym, które może mieć formę niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności, istotnego opóźnienia w spłacie należności lub innego odstąpienia od warunków kontraktowych.

Spółki narażone są na ryzyko kredytowe powstające w obszarze:

- Podstawowej działalności spółek – źródłem ryzyka kredytowego są zawierane transakcje sprzedaży usług świadczonych przez spółki Grupy;
- Działalności inwestycyjnej spółek – ryzyko kredytowe generowane jest przez transakcje wynikające z realizacji projektów inwestycyjnych, których powodzenie jest uzależnione od pozycji finansowej dostawców Grupy;

Klasy instrumentów finansowych, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego, to:

- Lokaty i depozyty,
- Należności z tytułu dostaw i usług,
- Pozostałe należności finansowe,
- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty,
- Udzielone gwarancje i poręczenia.

W Spółkach Grupy występują koncentracje ryzyka kredytowego związane z:

- Należnościami z tytułu dostaw i usług handlowych u największych odbiorców. Na dzień 31 grudnia 2019 roku udział trzech największych kontrahentów wyniósł 28 % salda należności z tytułu dostaw i usług.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe wynikająca z aktywów finansowych Grupy równa wartościom bilansowym tych pozycji. Łączna maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe wynikająca z aktywów GK Exatel wyniosła 163 000 846,90 PLN na dzień 31 grudnia 2019 roku. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe wynikająca z udzielonych gwarancji i poręczeń wynosiła na dzień 31 grudnia 2019 roku 15 837 198,81 PLN.

25.5.1 Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności finansowe.

Należności z tytułu dostaw i usług mają zazwyczaj 30- dniowe terminy płatności w jednostce dominujące, w jednostce zależnej 29 dniowe. W 2019 roku jednostka dominująca oczekiwała średnio na spłatę należności 30 dni, jednostka zależna 39 dni. Należności z tytułu dostaw i usług dotyczą głównie należności z tytułu sprzedaży usług telekomunikacyjnych. W związku z bieżącą kontrolą należności handlowych nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym.

Grupa zarządza ryzykiem kredytowym wobec kontrahentów głównie poprzez stosowanie następujących mechanizmów oraz technik: ocena standingu finansowego kontrahentów wraz z nadaniem limitów kredytowych, wymaganie określonych zabezpieczeń kredytowych od klientów o słabym standingu finansowym, standaryzacja zapisów umownych z zakresu ryzyka kredytowego i standaryzacja zabezpieczeń kredytowych, system bieżącego monitoringu płatności oraz system wczesnej windykacji, współpraca z wywiadowcami gospodarczymi i firmami windykacyjnymi.

W ujęciu geograficznym ryzyko kredytowe dotyczące należności z tytułu dostaw i usług prezentuje poniższa tabela:

	Saldo należności na dzień 31 grudnia 2019	Udział % na dzień 31 grudnia 2019	Saldo należności na dzień 31 grudnia 2018	Udział % na dzień 31 grudnia 2018
Polska	37 787 764,53	73,08%	53 567 877,49	79,83%
USA	113 227,91	0,22%	4 126 139,79	6,15%
Wielka Brytania	1 631 436,71	3,16%	1 575 236,60	2,35%
Niemcy	3 440 036,53	6,65%	1 465 684,70	2,18%
Włochy	3 600 150,03	6,96%	1 354 717,67	2,02%
Chiny			395 505,43	0,59%
Rosja	838 039,44	1,62%	260 629,07	0,39%
Czechy	81 968,65	0,16%	197 580,29	0,29%
Litwa	116 242,45	0,22%	147 036,60	0,22%
Białoruś	151 742,30	0,29%	139 840,68	0,21%
Ukraina	110 324,47	0,21%		
Holandia	163 993,44	0,32%		
Słowacja	28 679,83	0,06%		
Francja	3 236,69	0,01%		
Pozostałe	3 640 677,67	7,04%	3 868 980,33	5,77%
RAZEM	51 707 520,65	100%	67 099 228,65	100%

25.5.2 Wiekowanie należności i odpisy aktualizujące

Na dzień 31 grudnia 2019 roku należności z tytułu dostaw i usług były objęte odpisami aktualizującymi. Zmiana stanu odpisów aktualizujących dla tych klas instrumentów finansowych została zaprezentowana w poniższej tabeli:

ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2019 ROKU	
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	8 021 551,09
Wykorzystanie odpisów	-2 770 480,23
Rozwiązanie odpisów	-1 224 439,07
Utworzenie odpisów	8 225 075,73
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	12 251 707,52
Wartość pozycji przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	63 959 228,17
Wartość pozycji netto (wartość bilansowa)	51 707 520,65

Należności z tytułu dostaw i usług	
ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU	
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	7 134 116,77
Wykorzystanie odpisów	-47 757,38
Rozwiązanie odpisów	-626 077,41
Utworzenie odpisów	1 561 269,11
Zmiana prezentacji	
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	8 021 551,09
Wartość pozycji przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	75 120 779,74
Wartość pozycji netto (wartość bilansowa)	67 099 228,65

Poza należnościami z tytułu dostaw i usług Grupa nie posiada istotnych pozycji należności, które na dzień sprawozdawczy były znacznie przeterminowane lecz nie objęte odpisem aktualizującym. Poniżej przedstawiono analizę wiekową należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych pożyczek i należności, uwzględniającą odpisy z tytułu utraty wartości:

31 grudnia 2019	Przed uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości	Odpisy aktualizujące	Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	63 959 228,17	-12 251 707,52	51 707 520,65
Należności nieprzeterminowane	48 410 338,61	0,00	48 410 338,61
Przeterminowane <30 dni	2 949 563,96	-161 457,25	2 788 106,71
Przeterminowane 30-90 dni	2 113 302,77	-1 534 118,13	579 184,64
Przeterminowane 90-180 dni	5 324 588,22	-5 006 888,22	317 700,00
Przeterminowane 180-360 dni	261 743,91	-250 029,41	11 714,50
Przeterminowane >360 dni	5 545 519,70	-5 299 214,51	246 305,19
Należności przeterminowane, razem	15 548 889,56	-12 251 707,52	3 943 011,04

31 grudnia 2018	Przed uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości	Odpisy aktualizujące	Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	75 120 779,74	-8 021 551,09	67 099 228,65
Należności nieprzeterminowane	64 634 106,88	-9 690,86	64 624 416,02
Przeterminowane <30 dni	2 157 432,32	-97 027,21	2 060 405,11
Przeterminowane 30-90 dni	695 581,76	-315 240,65	380 341,11
Przeterminowane 90-180 dni	140 528,96	-114 177,55	26 351,41
Przeterminowane 180-360 dni	893 310,89	-886 120,89	7 190,00
Przeterminowane >360 dni	6 599 818,93	-6 599 293,93	525,00
Należności przeterminowane, razem	10 486 672,86	-8 011 860,23	2 474 812,63

25.5.3 Lokaty, depozyty, środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Grupa zarządza ryzykiem kredytowym związanym z środkami pieniężnymi poprzez dywersyfikację banków, w których lokowane są nadwyżki środków pieniężnych. Wszystkie podmioty, z którymi Grupa zawiera transakcje depozytowe działają w sektorze finansowym. Są to wyłącznie banki zarejestrowane w Polsce bądź działające w Polsce w formie oddziałów banków zagranicznych, posiadających rating na wysokim poziomie, a także dysponujące odpowiednim i kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

25.5.4 Ryzyko rynkowe (finansowe) – analiza wrażliwości

Grupa identyfikuje następujące główne rodzaje ryzyka rynkowego, na które jest narażona:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko walutowe.

Obecnie Grupa narażona jest głównie na ryzyko zmian kursów walutowych EUR/PLN, USD/PLN oraz w niewielkim stopniu SDR/PLN. Ponadto Grupa narażona jest na ryzyko zmian referencyjnych stóp procentowych PLN, EUR, USD. Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany czynników ryzyka rynkowego Grupa wykorzystuje metodę analizy scenariuszowej. Grupa wykorzystuje scenariusze eksperckie odzwierciedlające subiektywną ocenę Grupy odnośnie kształtowania się pojedynczych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości.

Prezentowane w niniejszym punkcie analizy scenariuszowe mają na celu analizę wpływu zmian czynników ryzyka rynkowego na wyniki finansowe Grupy. W zakresie ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego przedmiotem analizy są objęte wyłącznie te pozycje, które spełniają definicję instrumentów finansowych.

Potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych została oszacowana na +/-5,0% dla kursu EUR/PLN, +/-15,0% dla kursu USD/PLN, +/-10,0% dla kursu SDR/PLN. W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Grupa stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w trakcie najbliższego roku. Dla celów analizy wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych dla walut, w których Grupa posiada ekspozycję na ryzyko stóp procentowych z daty bilansowej potencjalnie możliwe zmiany oszacowano na poziomie +/-25pb dla WIBOR, +/-25pb dla EURIBOR, +/-25pb dla LIBOR USD.

W przypadku analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych efekt zmian czynników ryzyka zostałby odniesiony w sprawozdaniu z całkowitych dochodów do pozycji przychodów/kosztów odsetkowych dla instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz do pozycji aktualizacja wartości instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla każdego rodzaju ryzyka rynkowego, na które Grupa jest narażona na dzień sprawozdawczy, pokazując jaki wpływ na wynik finansowy brutto miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych.

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe do zaistnienia zmiany kursów walutowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko kursów walutowych.

KLASY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	Wartość w sprawozdaniu	Wartość narażona na ryzyko	ANALIZA WRAŻLIWOŚCI NA RYZYKO WALUTOWE NA 31 GRUDNIA 2019 ROKU					
			EUR/PLN		USD/PLN		SDR/PLN	
			wynik finansowy brutto +5,0%	wynik finansowy brutto -5,0%	wynik finansowy brutto +15,0%	wynik finansowy brutto -15,0%	wynik finansowy brutto +10,0%	wynik finansowy brutto -10,0%
Należności z tytułu dostaw i usług	51 707 520,65	18 225 230,65	572 048,07	(572 048,07)	1 017 640,39	(1 017 640,39)		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	59 973 178,36	6 981 472,09	347 979,49	(347 979,49)	3 282,33	(3 282,33)		
Pozostałe należności finansowe	2 182 777,22	122 196,73	6 109,84	(6 109,84)				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	69 943 326,54	9 804 508,01	(330 810,25)	330 810,25	(477 675,45)	477 675,45	(380,00)	380,00
ZMIANA ZYSKU BRUTTO			595 327,15	(595 327,15)	543 247,27	(543 247,28)	(380,00)	380,00

KLASY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	Wartość w sprawozdaniu	Wartość narażona na ryzyko	ANALIZA WRAŻLIWOŚCI NA RYZYKO WALUTOWE NA 31 GRUDNIA 2018 ROKU					
			EUR/PLN		USD/PLN		SDR/PLN	
			wynik finansowy brutto +6,0%	wynik finansowy brutto -6,0%	wynik finansowy brutto +18,0%	wynik finansowy brutto -18,0%	wynik finansowy brutto +13,0%	wynik finansowy brutto -13,0%
Należności z tytułu dostaw i usług	67 099 228,65	13 308 779,90	518 326,52	(518 326,52)	840 600,82	(840 600,82)		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	65 080 613,98	3 892 727,68	225 777,34	(225 777,34)	23 358,95	(23 358,95)		
Pozostałe należności finansowe	2 336 075,36	105 729,84	6 343,79	(6 343,79)				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	65 396 172,66	7 461 762,38	(297 219,71)	297 219,71	(450 779,54)	450 779,54	(490,08)	490,08
ZMIANA ZYSKU BRUTTO			453 227,94	(453 227,94)	413 180,23	(413 180,23)	(490,08)	490,08

Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych WIBOR, EURIBOR oraz LIBOR. Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe do zaistnienia zmiany stóp procentowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko stopy procentowej:

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ NA 31 GRUDNIA 2019 ROKU									
AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	Wartość w sprawozdaniu	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR		EURIBOR		LIBOR USD		
			wynik finansowy brutto		wynik finansowy brutto		wynik finansowy brutto		
			WIBOR +25 pb	WIBOR -25 pb	EURIBOR +25 pb	EURIBOR -25 pb	LIBOR USD +25 pb	LIBOR USD -25 pb	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	59 973 178,36	59 973 178,36	142 724,49	(142 724,49)	13 403,18	(13 403,18)	189,57	(189,57)	
Zobowiązania z tytułu leasingu	14 293 225,68	956 106,71	(1 873,82)	1 873,82					
ZMIANA ZYSKU BRUTTO			140 850,67	(140 850,67)	13 403,18	(13 403,18)	189,57	(189,57)	

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ NA 31 GRUDNIA 2018 ROKU									
AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	Wartość w sprawozdaniu	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR		EURIBOR		LIBOR USD		
			wynik finansowy brutto		wynik finansowy brutto		wynik finansowy brutto		
			WIBOR + 25 pb	WIBOR -25 pb	EURIBOR +25 pb	EURIBOR -25 pb	LIBOR USD +50 pb	LIBOR USD -50 pb	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	65 080 613,98	65 080 613,98	180 537,52	(180 537,52)	23 128,76	(23 128,76)	735,33	(735,33)	
Zobowiązania z tytułu leasingu	542 952,04	542 952,04	(1 555,95)	1 555,95					
ZMIANA ZYSKU BRUTTO			178 981,57	(178 981,57)	23 128,76	(23 128,76)	735,33	(735,33)	

25.5.5 Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa nie stosuje rachunkowość zabezpieczeń.

POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

26. Zobowiązania i należności warunkowe.

26.1 Zobowiązania warunkowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych	15 484 882,79	14 957 337,49
Inne zobowiązania warunkowe	1 077 693,08	691 671,86
ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE, RAZEM	16 562 575,87	15 649 009,35

Zobowiązania z tytułu gwarancji

Gwarancje bankowe zostały wystawione na rzecz beneficjentów tytułem gwarancji dobrego wykonania umowy.

26.2 Należności warunkowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Należności z tytułu gwarancji bankowych	2 596 526,68	1 983 047,10
Inne należności warunkowe		
NALEŻNOŚCI WARUNKOWE, RAZEM	2 596 526,68	1 983 047,10

Gwarancje bankowe zostały wystawione przez dostawców Grupy tytułem gwarancji dobrego wykonania umowy.

27. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Poniżej przedstawiono analizę najbardziej istotnych pozycji części operacyjnej sprawozdania z przepływów pieniężnych.

27.1 Zysk/ strata na działalności inwestycyjnej

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zysk/ (strata) na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-1 512 655,68	-41 304,80
Wartość netto zlikwidowanych rzeczowych aktywów trwałych	2 053 666,78	1 344 280,27
Zysk/(strata) z odpisania zaniechanych inwestycji	98 744,59	256 794,99
Utrata wartości udziałów QUBITT		417 600,00
Koszty likwidacji		
RAZEM ZYSK/ STRATA NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	639 755,69	1 977 370,46

27.2 Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług	-9 203 119,76	-3 928 966,28
Zmiana stanu zobowiązań finansowych		129 610,83
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	-1 457 105,23	
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań niefinansowych	2 407 745,67	-238 390,00
Korekta o zmianę stanu zobowiązań inwestycyjnych	5 364 896,79	-3 474 959,95
Pozostałe		
RAZEM ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ	-2 887 582,53	-7 512 705,40

27.3 Podatek dochodowy zapłacony

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Podatek dochodowy ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	2 046 576,08	2 660 128,00
Zmiana stanu aktywów i rezerwy na odroczonego podatek dochodowy	-4 488 654,08	-2 521 418,00
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	-126 510,00	717 829,00
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego		-340 729,00
Pozostałe	15 763,00	-138 710,00
RAZEM PODATEK DOCHODOWY ZAPŁACONY	-2 552 825,00	-377 100,00

27.4 Rozliczenia podatkowe

Obowiązki i uprawnienia podatkowe są określone w Konstytucji, ustawach podatkowych oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych. Zgodnie z ordynacją podatkową podatek definiuje się jako publicznoprawne, nieodpłatne przymusowe oraz bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej. Uwzględniając kryterium przedmiotowe, obowiązujące w Polsce podatki można uszeregować w pięciu grupach: opodatkowanie dochodów, opodatkowanie obrotu, opodatkowanie majątku, opodatkowanie czynności, oraz inne opłaty, nie zaklasyfikowane gdzie indziej.

Z punktu widzenia działalności podmiotów gospodarczych zasadnicze znaczenie ma opodatkowanie dochodów (podatek dochodowy od osób prawnych), opodatkowanie obrotów (podatek od towarów i usług VAT, podatek akcyzowy) oraz opodatkowanie majątku (podatek od nieruchomości i od środków transportowych). Nie można pominąć innych opłat i wpłat, które zaklasyfikować można jako quasi podatki. Wśród nich wymienić należy między innymi składki na ubezpieczenie społeczne.

Podstawowe stawki podatkowe kształtowały się następująco: w 2019 roku stawka podatku dochodowego od osób prawnych – 19%, podstawowa stawka podatku VAT- 23%, obniżone: 8%, 5%, 0%, ponadto, niektóre towary i usługi są objęte zwolnieniem z podatku VAT.

System podatkowy w Polsce charakteryzuje duża zmienność przepisów podatkowych, wysoki stopień ich skomplikowania, wysokie potencjalne kary przewidziane w razie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego oraz pro-fiskalne podejście władz skarbowych. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności, podlegające regulacjom (kontroli celnej, czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli odpowiednich władz, które uprawnione są do nakładania kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Kontrolą mogą być objęte rozliczenia podatkowe przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie nieuzasadnionego dzielenia operacji, angażowania podmiotów

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

28. Informacja o podmiotach powiązanych

Skarb Państwa i spółki z udziałem Skarbu Państwa

Grupa nie prowadzi ewidencji umożliwiającej jednoznaczne identyfikowanie i agregowanie transakcji ze wszystkimi podmiotami powiązanymi ze Skarbem Państwa.

Wszystkie transakcje handlowe z jednostkami z udziałem Skarbu Państwa są zawierane przez Grupę w normalnym trybie działalności i są dokonywane na warunkach rynkowych.

Urząd Skarbowy

Grupa na mocy polskich przepisów podlega obowiązkowi podatkowemu i płaci podatek Skarbowi Państwa, który jest jednostką powiązaną. Zasady i przepisy obowiązujące Grupę w tym zakresie są identyczne z tymi, które obowiązują pozostałe jednostki niebędące jednostkami powiązanymi ze Skarbem Państwa.

28.1 Wynagrodzenie kadry kierowniczej

Jako kadrę kierowniczą Grupa identyfikuje Zarząd jednostki dominującej i Radę Nadzorczą Spółki.

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	2 172 969,76	2 654 879,66
Świadczenia po okresie zatrudnienia oraz z tytułu rozwiązania stosunku pracy	268 343,42	394 622,69
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA KADRY KIEROWNICZEJ	2 441 313,18	3 049 502,35

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zarząd Spółki	1 875 121,89	2 612 875,56
Rada Nadzorcza Spółki	566 191,29	436 626,79
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA KADRY KIEROWNICZEJ	2 441 313,18	3 049 502,35

Członkowie Zarządu Spółki dominującej zatrudnieni są na podstawie umów cywilno-prawnych o zarządzanie (tzw. Kontrakty menadżerskie). W pozycji „Świadczenia po okresie zatrudnienia” ujęto rezerwę z tego tytułu. W nocie nr 5.2 Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym wynagrodzenia z tytułu kontraktów menadżerskich są prezentowane w pozycji pozostałych kosztów rodzajowych.

29. Wynagrodzenie biegłego rewidenta

Wynagrodzenie biegłego rewidenta za przeprowadzenie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Exatel za rok zakończony 31 grudnia 2019 wyniosło 25 000,00 (netto), a za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku wyniosło 3 500,00 PLN (netto).

30. Istotne zdarzenia oraz zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Pod koniec 2019 r. po raz pierwszy pojawiły się wiadomości z Chin dotyczące koronawirusa. W pierwszych miesiącach 2020 r. wirus rozprzestrzenił się na całym świecie, a jego negatywny wpływ nabrał dynamiki, w marcu 2020 roku w Polsce został ogłoszony stan zagrożenia epidemiologicznego. Zarząd GK EXATEL uważa taką sytuację za zdarzenie nie powodujące korekt w sprawozdaniu finansowym za rok 2019, lecz za zdarzenie po dacie bilansu wymagające dodatkowych ujawnień. Chociaż w chwili publikacji niniejszego sprawozdania finansowego sytuacja ta wciąż się zmienia, do tej pory kierownictwo jednostki nie odnotowało zauważalnego negatywnego wpływu na sprzedaż, jednak nie można przewidzieć przyszłych skutków np. w zakresie łańcucha dostaw jednostki. Zdarzenia te nie skutkują wystąpieniem ewentualnego braku zachowania ciągłości działania GK EXATEL. Zarząd będzie nadal monitorować potencjalny wpływ i podejmie wszelkie możliwe kroki, aby złagodzić wszelkie negatywne skutki dla spółki. Jednakże pogorszenie się sytuacji gospodarczej w kraju oraz na świecie, może w sposób znaczący przyczynić się do ryzyka spadku przychodów, pogorszenia spłacalności należności oraz wpłynąć negatywnie na wyniki finansowe

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

